

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΤΤΙΚΗ»

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Ημερομηνία: 10/09/2024

Α.Π. : 2173

Διεύθυνση : Λ. Συγγρού 98-100
Τ.Κ. : 117 41
Πληροφορίες : Γρ. Προϊσταμένου
Τηλέφωνο : 213 1501515
FAX : 213 1501501
e-mail : attiki2@mou.gr

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 7/10/2024
Παράγραφος 6.1.Α.5.:Ως προς το
επικαιροποιημένο θεσμικό πλαίσιο που
διέπει τη κατηγορία των έμμεσων
δαπανών

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Έκδοση Πρόσκλησης για διαχειριστικούς λόγους για τη Δράση με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής- Μεταφερόμενες πράξεις» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 - Κωδικός Πρόσκλησης αττ081

Ο Περιφερειάρχης Αττικής

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν.4622/2019 (Α' 133).
2. Το ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις » όπως ισχύει.
3. Το ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης»
4. Το ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/Α/19.07.2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»
5. Την υπ' αριθμ. 37419/13479/08.05.2018 (ΦΕΚ 1661/Β/11.05.2018) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής «Έγκριση της 121/2018 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής».
6. Την υπ' αριθμ. 447/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκούσιας Δικαιοδοσίας), όπως αυτή διορθώθηκε με την αρ. 538/2023 όμοια, με την οποία επικυρώθηκε το

αποτέλεσμα των εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 για την Περιφέρεια Αττικής και ανακηρύχθηκε ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ο Περιφερειάρχης και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού για την περιφερειακή περίοδο από 01-01-2024 έως 31-12-2028.

7. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 73930/21.07.2022 (ΦΕΚ 3922/Β/25.07.2022) για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32670/ΕΥΘΥ327/23.03.2015 (Β'715) υπουργικής απόφασης.»
8. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική».
9. Την υπ' αρ. 1274/22.05.2024 (ΑΔΑ:ΨΑ1Π7Λ7-71Ψ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση του Προγράμματος "Αττική" και συγκεκριμένα το Έγγραφο Εξειδίκευσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης 75.0 της δράσης «1.1.2.1.- Συνέργειες Έρευνας & Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής - Μεταφερόμενες πράξεις» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.
10. Την Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο "Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης Έθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 –2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων” » (ΦΕΚ Β' 5968)
11. Την Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021- 2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20)
12. Την Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16)
13. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390)
14. Την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 114274/28.11.2022 «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (ΦΕΚ Β' 6131).
15. Την υπ' αρ 1416/04.06.2024 (ΑΔΑ:ΕΟΦΝ7Λ7-33Π) Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης, στο πλαίσιο της 11ης Γραπτής Διαδικασίας
16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
18. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C262/01, ενότητα 2.6).
19. Τον Πίνακα αναλυτικών περιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού – DG COMPETITION) για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη χρηματοδότηση έργων υποδομής (21 Σεπτέμβρη 2015).
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των αρθρ. 107 και 108 της Συνθήκης, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής
21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003].

22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023 της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ο οποίος τροποποιεί τον με αριθμ.1407/2013 Κανονισμό της Επιτροπής.
23. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Ι. EEL 187/1 της 26.6.2014), όπως ισχύει.
24. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01).
25. Την με Α.Π.99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
26. Το με Α.Π.112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
27. Το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»
28. Τα έγγραφα της ΕΥΚΕ με αρ. πρωτ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 και 64925/ΕΥΚΕ5796/09.06.2017 σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής,
29. Την υπ' αριθμ. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ, με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της Αγροδιατροφής, που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».
30. Την υπ' αρ. πρωτ. 1664/02.07.2024 (ΡΟ8Υ7Λ7-755) Απόφαση Περιφερειάρχη για τον Ορισμό της «Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Αττικής 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων του Ειδικού Στόχου 1.1.
31. Την υπ' αρ. πρωτ. 3367/10.11.2020 (ΑΔΑ:9ΚΧΥ7Λ7-Ξ2Ρ) Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020» - Κωδικός Πρόσκλησης ΑΤΤ123, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 1192/10.04.23 (ΑΔΑ:66ΞΡ7Λ7-ΑΑΗ) 3η τροποποίησή της.
32. Την υπ αρ. πρωτ. 3080/03.10.2023 (ΑΔΑ:6ΦΟ27Λ7-ΙΚΩ) 3η τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της πρόσκλησης «ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 4582 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020»
33. Το με στοιχεία SA 108474 εγκεκριμένο Καθεστώς Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ
34. Την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, και ειδικότερα την εξειδίκευσή της για την Περιφέρεια Αττικής
35. Την υπ' αρ. 1274/22.05.2024 (ΑΔΑ:ΨΑ1Π7Λ7-71Ψ) απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση του Προγράμματος "Αττική" και συγκεκριμένα το Έγγραφο Εξειδίκευσης 75.0 της δράσης «1.1.2.1.- Συνέργειες Έρευνας & Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής - Μεταφερόμενες πράξεις» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.
36. Την υπ' αρ. 1617/27.06.2024 (ΑΔΑ: ΨΧ3Ο7Λ7-5ΨΞ) απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων/ συμπερασμάτων της 3ης Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
37. Το με αρ. πρωτ. 109621/26.07.2024 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Έκφραση Γνώμης για την Πρόσκληση «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» του Προγράμματος Αττική 2021-2027
38. Την ανάγκη ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική» 2014-2020, αλλά και την ανάγκη ομαλής υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που είχαν ενταχθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο των ανωτέρω Αποφάσεων.
39. Το γεγονός ότι για τις πράξεις που έχουν εφαρμοστεί οι διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις για τη συγχρηματοδότησή τους, απαιτείται για λόγους διαχειριστικούς η απόσυρσή τους από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και η επανυποβολή τους στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την προκήρυξη της Δράσης «**Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής**» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και συγκεκριμένα της Προτεραιότητας 1 «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών» και του Ειδικού Στόχου «1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών» **για διαχειριστικούς λόγους για τη μεταφορά, μετά από έλεγχο συμβατότητας, των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί**, όπως οριζόταν στην 3η Τροποποίηση της Πρόσκλησης της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» **στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020» - Κωδικός Πρόσκλησης ΑΤΤ123.**
2. Βασικός στόχος της Δράσης «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» είναι η ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της σύνδεσης έρευνας/καινοτομίας και παραγωγής.
Ειδικότεροι στόχοι της Δράσης:
 - Ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων/υπηρεσιών ή μεθόδων παραγωγής με υψηλή προστιθέμενη αξία με σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
 - Αποτελεσματικότερη διασύνδεση των ερευνητικών οργανισμών με τις ανάγκες του παραγωγικού ιστού.
 - Επικέντρωση των προσπαθειών και των πόρων στους θεματικούς τομείς Πολιτισμός-Τουρισμός- Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες, Αγροδιατροφή και Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής, με σκοπό την μεγιστοποίηση της ωφέλειας για την οικονομία της Περιφέρειας Αττικής.
3. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των μεταφερόμενων πράξεων της παρούσας Πρόσκλησης, ανέρχεται σε 16.200.000,00€.
Η ΔΑ, εκτιμώντας κατά περίπτωση τα δεδομένα υλοποίησης του Προγράμματος, και τη φύση των δράσεων, δύναται να εντάξει πράξεις έως το ποσό των 17.041.560,00.
4. Η Δράση χρηματοδοτείται από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027.
5. Μέσω της Δράσης θα επιχορηγηθούν δραστηριότητες, οι οποίες αφορούν ενισχύσεις:
 - α) πράξεων/έργων έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας), που σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό θα προβλέπονται σε όλες τις πράξεις (άρθρο 25 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014),
 - β) προώθησης καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014),
 - γ) συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014)
6. Ο συνολικός προϋπολογισμός (Δημόσια Δαπάνη και Ιδιωτική Συμμετοχή) κάθε αίτησης χρηματοδότησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 400.000€.
7. Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων δεν θα υπερβαίνει τους δέκα οκτώ (18) μήνες. Ως ημερομηνία έναρξης της διάρκειας υλοποίησης κάθε έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων στο Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020». Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η επομένη της ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
8. Δικαιούχοι της παρούσας πρόσκλησης είναι οι δικαιούχοι των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων της Δράσης με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020» - Κωδικός Πρόσκλησης ΑΤΤ123, τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί, όπως οριζόταν στην 3η Τροποποίηση της Πρόσκλησης ΑΤΤ123.
9. Τα έργα που θα ενταχθούν, θα υλοποιηθούν με βάση την εγκεκριμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης. Στην Αναλυτική Πρόσκληση

της Δράσης περιγράφονται αναλυτικά, οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των έργων, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η ένταξή τους για χρηματοδότηση, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων, οι υποχρεώσεις των δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

10. Η πρόσκληση της Δράσης θα δημοσιευτεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027 (www.pepattikis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), και της ΓΓΕΚ (<https://gsri.gov.gr/>).
11. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση θα παρέχονται από την ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας, Τμήμα Α' Σύνδεσης Έρευνας και Παραγωγής (Μεσογείων 14-18, 115 10 ΑΘΗΝΑ) και συγκεκριμένα από τα παρακάτω στελέχη της ΓΓΕΤ:
 - Δρ. Δημήτριος Πουτούκης, τηλ.: +30 2131300136
 - Ρεβέκκα Κοκκινάκου, τηλ: +30 2131300134.
 Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν την επισυναπτόμενη στην αναλυτική Πρόσκληση «Φόρμα Υποβολής Ερωτήσεων» και να την αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση sinergeiesattiki@gsrt.gr.
12. Αναπόσπαστο τμήμα της απόφασης είναι η συνημμένη Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ

Συνημμένα:

- Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποιήσεις:

- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Προϊσταμένου Εθνικής Αρχής Συντονισμού
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης
- Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής
- Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- Αρχή Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
- Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης Δράσης Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας, Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας (ΓΓΕΚ).

Εσωτερική διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής
- Γραφείο Προϊσταμένου ΕΥΔΕΠ Αττικής
- Μονάδες Α και Β2

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Προγράμματος «ΑΤΤΙΚΗ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Γενική Γραμματεία Έρευνας & Καινοτομίας
Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας &
Καινοτομίας
Τμήμα Εξειδίκευσης & Αξιολόγησης
Προγραμμάτων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
«ΑΤΤΙΚΗ» 2021-2027

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΔΡΑΣΗΣ

**«Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής»
(Μεταφερόμενες Πράξεις)**

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2024

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΜΟΙ.....	3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
1 - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	8
2 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	12
3 - ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	13
4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	13
5 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	18
6 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	19
6.1- Επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών ανά δραστηριότητα	19
6.2- Προϋπολογισμός έργων – Διάρκεια υλοποίησης	23
7 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	23
7.1 - Ένταση ενίσχυσης για επιχειρήσεις.....	24
7.2 Δημόσια χρηματοδότηση μη οικονομικών δραστηριοτήτων Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης γνώσεων.....	25
7.3 - Σώρευση ενισχύσεων	26
7.4 – Ιδιωτική συμμετοχή.....	27
8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	27
10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	30
10.1 – Διαδικασία Αξιολόγησης - Κριτήρια Πληρότητας και Αξιολόγησης	30
10.2 – Όργανα ελέγχου και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	33
10.3 – Διαδικασία Αξιολόγησης.....	35
10.4 – Έγκριση.....	37
10.5 – Διαδικασία Ενστάσεων	38
11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ	39
11.1 - Εξόφληση δαπανών υλοποίησης.....	39
11.2 – Παρακολούθηση έργων – επαληθεύσεις.....	40
11.3 – Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης	44
12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	47
12.1 – Διαδικασία Τροποποίησης.....	47
12.2 - Κατηγορίες τροποποιήσεων	48
13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	50
14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	51
14.1 – Υποχρεώσεις κατά το χρονικό Διάστημα Υλοποίησης του έργου	51
14.2 –Υποχρεώσεις μετά την Ολοκλήρωση του έργου	51
14.3 - Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων Δικαιούχων.....	52
14.4 – Παρατυπίες – Διακοπή Ενίσχυσης – Ανάκτηση.....	52
15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	53
16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ	53

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται παρακάτω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη διαχειριστική αρχή και την αρχή πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (η ΕΔΕΛ).
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί σε ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης χρηματοδότησης-ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να συμπεριλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα και ιδιαίτερα για την επικύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Δημόσια συνεισφορά	«δημόσια συνεισφορά»: κάθε συνεισφορά για τη χρηματοδότηση πράξεων η οποία προέρχεται από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή οποιονδήποτε ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) που έχει ιδρυθεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου(39), τον προϋπολογισμό της Ένωσης που διατίθεται στα Ταμεία, τον προϋπολογισμό οργανισμών δημοσίου δικαίου ή τον προϋπολογισμό ενώσεων δημοσίων αρχών ή οργανισμών δημοσίου δικαίου και, προκειμένου να προσδιοριστεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για προγράμματα ή τις προτεραιότητες του ΕΚΤ+, σε αυτήν είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται τυχόν χρηματοδοτικοί πόροι στους οποίους συνεισφέρουν συλλογικά εργοδότες και εργαζόμενοι
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Ενωσιακής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής τους από τα επιχειρησιακά προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράβασης που διαπιστώνεται.
Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ)	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ορίζεται από το κράτος μέλος για τη διαχείριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων

	δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη διαχειριστική αρχή μέσω της Αναλυτικής πρόσκλησης και των συνοδευτικών εντύπων αυτής βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
Ε.Υ.Δ. Προγράμματος «Αττική»	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Περιφερειακού Προγράμματος «Αττική»
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)	Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Ένταση ενίσχυσης	Το ακαθάριστο ποσό της ενίσχυσης εκφραζόμενο ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Ετήσια Μονάδα Εργασίας (ΕΜΕ)	Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στον δικαιούχο ή για λογαριασμό του δικαιούχου, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου
Μελέτη σκοπιμότητας	Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.
Μεταφορά γνώσης	Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.
ΜΜΕ	Μικρομεσαία επιχείρηση, σύμφωνα με το ορισμό του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.

Οικονομική δραστηριότητα	Κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών σε δεδομένη αγορά.
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων	Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του κοινοτικού δικαίου η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τον καταλογισμό στον κοινοτικό προϋπολογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης.
Πειραματική Ανάπτυξη	Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης. Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.
ΠεΠ «Αττική» 2021-2027	Περιφερειακό Πρόγραμμα «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσονται τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
Πράξη/ Έργο του προγράμματος	Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Προτεραιότητας με την οποία σχετίζεται.

Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων Ταμείων.
Προτεραιότητα του Προγράμματος	Μια από τις προτεραιότητες της στρατηγικής στο πλαίσιο του Προγράμματος που έχει συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους και περιλαμβάνει ομάδα πράξεων οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους.
ΠΣΕΕ	Η Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, όπως εξειδικεύεται για την Περιφέρεια
ΠΣΚΕ	Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων ενίσχυσης και στήριξης της επιχειρηματικότητας. Οι διαδικασίες περιγράφονται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες των διαρθρωτικών ταμείων και των Κρατικών Ενισχύσεων
ΣΕΣ: Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης 2021-2027 Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)	Συνοπτικό και στρατηγικό έγγραφο που καταρτίζεται από το κάθε κράτος μέλος και διέπει τις διαπραγματεύσεις μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους σχετικά με τον σχεδιασμό των προγραμμάτων στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ, του ΕΚΤ+, του Ταμείου Συνοχής, του ΤΔΜ και του ΕΤΘΑΥ.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση πράξης/έργου.
Συντονιστής Φορέας	Ο φορέας/δικαιούχος που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης πράξης/έργου.
Τήρηση ίσων αποστάσεων	Συναλλαγή υπό συνθήκες στις οποίες οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δεν διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και δεν περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.
ΥΑΕΚΕΔ (Υπουργική Απόφαση Εθνικών Κανόνων Επιλεξιμότητας Δαπανών)	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Σε περίπτωση συνεργασίας: Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος.
Υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.
RIS3	Στρατηγικές Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (Research and Innovation Strategies for Smart Specialisation - RIS3) Καθοριστικό στοιχείο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιόδου 2021-2027 αποτέλεσε η εκπόνηση της Εθνικής Στρατηγικής Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση, η οποία εξειδικεύεται μέσω των Περιφερειακών

	<p>Απολήξεών της για κάθε Περιφέρεια. Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια Αττικής έχει εντοπίσει τις δραστηριότητες εκείνες στις οποίες παρουσιάζουν ή είναι σε θέση να οικοδομήσουν ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα και σε αυτές να επικεντρώσουν τους διαθέσιμους πόρους και τις προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη σημαντικών αναπτυξιακών αποτελεσμάτων.</p>
--	---

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση «**Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής**» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική» του ΕΣΠΑ 2021-2027.

Η παρούσα πρόσκληση εκδίδεται για διαχειριστικούς λόγους για τη μεταφορά, μετά από έλεγχο συμβατότητας, των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων τα οποία δεν έχουν ολοκληρωθεί, όπως οριζόταν στην 3η Τροποποίηση της Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020» - Κωδικός Πρόσκλησης ΑΤΤ123.

Η Δράση εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027 και συγκεκριμένα:

Προτεραιότητα 01: «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της περιφερειακής οικονομίας μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού και ψηφιακού μετασχηματισμού»

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.1: «Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών».

1 - ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το **βασικό θεσμικό πλαίσιο** που διέπει την υλοποίηση της Δράσης περιλαμβάνει:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22.04.2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν.4622/2019 (Α' 133).
2. Το ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/Α/21.03.2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις » όπως ισχύει.
3. Το ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/07.06.2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης –Πρόγραμμα Καλλικράτης»
4. Το ν. 4555/2018 (ΦΕΚ 133/Α/19.07.2018) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»
5. Την υπ' αριθμ. 37419/13479/08.05.2018 (ΦΕΚ 1661/Β/11.05.2018) απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής «Έγκριση της 121/2018 απόφασης του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής».
6. Την υπ' αριθμ. 447/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών (Τμήμα Εκούσιας Δικαιοδοσίας), όπως αυτή διορθώθηκε με την αρ. 538/2023 όμοια, με την οποία επικυρώθηκε ο αποτέλεσμα των εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 για την Περιφέρεια Αττικής και ανακηρύχθηκε ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ο Περιφερειάρχης και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού για την περιφερειακή περίοδο από 01-01-2024 έως 31-12-2028.
7. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 73930/21.07.2022 (ΦΕΚ 3922/Β/25.07.2022) για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 (Α'61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32670/ΕΥΘΥ327/23.03.2015 (Β'715) υπουργικής απόφασης.»
8. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2022) 6262final/29.08.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Αττική».
9. Την υπ' αρ. 1274/22.05.2024 (ΑΔΑ:ΨΑ1Π7Λ7-71Ψ) Απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση του Προγράμματος "Αττική" και συγκεκριμένα το Έγγραφο Εξειδίκευσης του Εγγράφου Εξειδίκευσης 75.0 της δράσης «1.1.2.1.- Συνέργειες Έρευνας &

- Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής - Μεταφερόμενες πράξεις» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.
10. Την Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016/19.12.2018 «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο "Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης 'Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 –2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων' "» (ΦΕΚ Β' 5968)
 11. Την Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021- 2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20)
 12. Την Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16)
 13. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390)
 14. Την Υπουργική Απόφαση αριθμ. 114274/28.11.2022 «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)» (ΦΕΚ Β' 6131).
 15. Την υπ' αρ 1416/04.06.2024 (ΑΔΑ:ΕΟΦΝ7Λ7-33Π) Απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης, στο πλαίσιο της 11ης Γραπτής Διαδικασίας
 16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
 17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
 18. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C262/01, ενότητα 2.6).
 19. Τον Πίνακα αναλυτικών περιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού – DG COMPETITION) για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη χρηματοδότηση έργων υποδομής (21 Σεπτέμβρη 2015).
 20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των αρθρ. 107 και 108 της Συνθήκης, όπως τροποποιήθηκε από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής
 21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124της 20.05.2003].
 22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2831/2023 της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, ο οποίος τροποποιεί τον με αριθ.1407/2013 Κανονισμό της Επιτροπής.
 23. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Υ. EEL 187/1 της 26.6.2014), όπως ισχύει.
 24. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).
 25. Την με Α.Π.99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ1162/27.10.2023 εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
 26. Το με Α.Π.112292/ΕΥΚΕ-ΧΕ1359/27.11.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα: «Διευκρινίσεις στις

- οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά τη προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων»,
27. Το με αρ. πρωτ. 115970/ΕΥΚΕ203/13-11-2015 έγγραφο Οδηγό της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και RIS3»
 28. Τα έγγραφα της ΕΥΚΕ με αρ. πρωτ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 και 64925/ΕΥΚΕ5796/09.06.2017 σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής,
 29. Την υπ' αριθμ. 109092/ΕΥΚΕ 6468/09.10.2017 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ, με θέμα: «Δυνατότητα χρηματοδότησης από το ΕΤΠΑ πειραματικής ανάπτυξης στον τομέα της Αγροδιατροφής, που αφορά παραγόμενο προϊόν το οποίο εμπίπτει στο Παρ. Ι της ΣΛΕΕ».
 30. Την υπ' αρ. πρωτ. 1664/02.07.2024 Απόφαση Περιφερειάρχη για τον Ορισμό της «Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας» ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Αττικής 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων του Ειδικού Στόχου 1.1.
 31. Την υπ' αρ. πρωτ. 3367/10.11.2020 (ΑΔΑ:9ΚΧΥ7Λ7-Ξ2Ρ) Πρόσκληση υποβολής προτάσεων για τη Δράση με τίτλο «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αττική 2014 – 2020» - Κωδικός Πρόσκλησης ΑΤΤ123, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 1192/10.04.23 (ΑΔΑ:66ΞΡ7Λ7-ΑΑΗ) 3η τροποποίησή της.
 32. Την υπ αρ. πρωτ. 3080/03.10.2023 (ΑΔΑ:6ΦΟ27Λ7-ΙΚΩ) 3η τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων στο πλαίσιο της πρόσκλησης «ΣΥΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 4582 στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020»
 33. Το με στοιχεία SA 108474 εγκεκριμένο Καθεστώς Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ
 34. Την Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης, και ειδικότερα την εξειδίκευσή της για την Περιφέρεια Αττικής
 35. Την υπ' αρ. 1274/22.05.2024 (ΑΔΑ:ΨΑ1Π7Λ7-71Ψ) απόφαση του Περιφερειάρχη Αττικής με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση του Προγράμματος "Αττική" και συγκεκριμένα το Έγγραφο Εξειδίκευσης 75.0 της δράσης «1.1.2.1.- Συνέργειες Έρευνας & Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής - Μεταφερόμενες πράξεις» του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027.
 36. Την υπ' αρ. 1617/27.06.2024 (ΑΔΑ: ΨΧ3Ο7Λ7-5ΨΞ) απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων/ συμπερασμάτων της 3ης Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Αττική» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής της δράσης.
 37. Το με αρ. πρωτ. 109621/26.07.2024 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Έκφραση Γνώμης για την Πρόσκληση «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής» του Προγράμματος Αττική 2021-2027.
 38. Το γεγονός ότι για τις πράξεις που έχουν εφαρμοστεί οι διαδικασίες του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος «Αττική» 2021-2027 και έχουν εκδοθεί σχετικές αποφάσεις για τη συγχρηματοδότησή τους, απαιτείται για λόγους διαχειριστικούς η απόσυρσή τους από το ΕΣΠΑ 2014-2020 και η επανυποβολή τους στο Πρόγραμμα «Αττική» 2021-2027.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 19, 25 και 28 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά και για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, με 100% χρηματοδότηση [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01)] σε περίπτωση πλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Σημειώνονται τα εξής:

- i. Οι φορείς που θα συμμετέχουν στη Δράση πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτούς ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί καθορισμού Κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής.

- ii. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού(ΕΕ) 651/2014 (Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας πρόσκλησης).
- iii. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- iv. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021, καθώς και στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2021-2027. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- v. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση πράξεων, όπως αυτά προβλέπονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1060/2021 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- vi. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
 - Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.
 - Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες δαπάνες.
 - Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
 - Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ειδικότερα:

- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου, της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)
- Το συναφές εθνικό θεσμικό πλαίσιο που υφίσταται σε εκτέλεση ή συμπλήρωση των κανόνων και κατευθύνσεων του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (π.χ. Ν.2472/97, ΦΕΚ Α' 50) για «την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», όπως ισχύει σήμερα, σχετικές Οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού χαρακτήρα κλπ»

Στη διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του Προγράμματος «Αττική».

Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Κανονισμού (Ε.Ε.) 651/2014 και των αντίστοιχων άρθρων του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

2 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Βασικός στόχος της Δράσης «**Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής**» είναι η ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων και την ενίσχυση της σύνδεσης έρευνας/καινοτομίας και παραγωγής.

Ειδικότεροι στόχοι της Δράσης:

- Ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων/υπηρεσιών ή μεθόδων παραγωγής με υψηλή προστιθέμενη αξία με σκοπό την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- Αποτελεσματικότερη διασύνδεση των ερευνητικών οργανισμών με τις ανάγκες του παραγωγικού ιστού.
- Επικέντρωση των προσπαθειών και των πόρων στους θεματικούς τομείς **Πολιτισμός-Τουρισμός- Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες, Αγροδιατροφή και Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη** της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής, με σκοπό την μεγιστοποίηση της ωφέλειας για την οικονομία της Περιφέρειας Αττικής.

Η **συνολική Δημόσια Δαπάνη** των δράσεων της παρούσας Πρόσκλησης, ανέρχεται σε **16.200.000,00** με δυνατότητα να ανέλθει κατά μέγιστο στο ποσό των **17.041.560,00€**, ποσό το οποίο κατανέμεται ανά θεματικό τομέα ως ακολούθως:

- Πολιτισμός-Τουρισμός-Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες: έως 5.700.430,00€
- Αγροδιατροφή: έως 5.013.540,00€
- Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη: έως 6.327.590,00€

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Μέσω της Δράσης θα επιχορηγηθούν **δραστηριότητες**, οι οποίες αφορούν ενισχύσεις:

- α) πράξεων/έργων έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας), που σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό θα προβλέπονται σε όλες τις πράξεις (άρθρο 25 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014),
- β) προώθησης καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014),
- γ) συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014).

Πίνακας 1: Ταυτότητα της Δράσης

Κωδικός Πρόσκλησης	ατπ081
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	«Ανάπτυξη συνεργειών έρευνας και καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής»
Θεματικοί Τομείς	- Πολιτισμός-Τουρισμός-Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες - Αγροδιατροφή - Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη
Δείκτες	I. Εκροών - RCO01: Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (από τις οποίες: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες) - RCO02: Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις - RCO10: Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς II. Αποτελέσματος

	- RCR01: Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες - RCR 03: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών
Γεωγραφική Ενότητα υλοποίησης	Περιφέρεια Αττικής
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	16.200.000,00€
Ανώτατο όριο κατανομής συνολικής διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης	17.041.560,00€
Κατηγορία ενίσχυσης	Ερευνητικά έργα
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	651/2014 ΓΑΚ, άρθρα 19, 25, 28
Ταμείο	ΕΤΠΑ

Αναλυτική περιγραφή των δεικτών της Δράσης παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ.

Η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) κάθε δικαιούχου θα βαρύνει:

- στην περίπτωση επιχειρήσεων, τα κονδύλια της Περιφέρειας Αττικής εφόσον σε αυτήν λειτουργεί νομίμως η επωφελούμενη παραγωγική μονάδα ή το παράρτημα της επιχείρησης που επωφελείται από το έργο, ανεξάρτητα από το πού βρίσκεται η έδρα της,
- στην περίπτωση οργανισμών έρευνας, τα κονδύλια της Περιφέρειας Αττικής εφόσον σε αυτήν λειτουργεί νομίμως η αντίστοιχη σχολή, τμήμα/ ινστιτούτο.

Η Δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λ.π.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΓΓΕΚ (π.χ. αιτήματα υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λ.π.).

3 - ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αττική» με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)/ Δ/ση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) σύμφωνα με την Απόφαση με αριθμ. 1664/02.07.2024 «Ορισμός της "Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας" ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Αττική» - Ανάθεση αρμοδιοτήτων διαχείρισης για Πράξεις των δράσεων του Ειδικού Στόχου 1.1. του Προγράμματος «Αττική» (ΑΔΑ: ΡΟ8Υ7Λ7-755), όπως ισχύει.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ.3/2021 (ΦΕΚ 3/Α/06.01.2021) «Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και μετονομασία Γενικών Γραμματειών» όπου στην παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και στα Παραρτήματα αυτής αναγράφεται Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας, Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Τεχνολογίας ή ΓΓΕΤ νοείται Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας, Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας ή ΓΓΕΚ.

4 - ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Επιλέξιμοι δικαιούχοι για υποβολή αίτησης χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι υφιστάμενες **επιχειρήσεις** και **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων**, που λειτουργούν νομίμως

στην Περιφέρεια Αττικής κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης. Επιπλέον, στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία (ή περισσότερες) οντότητα/ες που ανήκει στους Λοιπούς Φορείς, οι οποίοι αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή ως επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται παρακάτω.

A. Δικαιούχος φορέας

Ως Δικαιούχος Φορέας χαρακτηρίζεται το νομικό πρόσωπο που φέρει την ευθύνη έναντι της ΓΓΕΚ για την καλή εκτέλεση του έργου που έχει αναλάβει.

B. Συντονιστής Φορέας

Ένας από τους φορείς της σύμπραξης ορίζεται ως **Συντονιστής Φορέας**. Ο Συντονιστής φορέας:

- Μπορεί να είναι επιχείρηση ή Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων και κατά προτίμηση εκείνος ο φορέας της σύμπραξης, ο οποίος έχει σημαντική βαρύτητα συμμετοχής.
- Είναι ο κοινός εκπρόσωπος των φορέων που συμπράττουν για την υλοποίηση και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείριση του έργου.
- Απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στον συντονισμό και την διαχείριση συνεργατικών έργων έρευνας και ανάπτυξης και να διαθέτει ικανούς και κατάλληλους πόρους για την υποστήριξη της διαχείρισης του έργου.
- Είναι υπεύθυνος τόσο για την επικοινωνία με την ΓΓΕΚ, όσο και για την συνεχή ενημέρωση των εταίρων του έργου. Οι εταίροι της σύμπραξης ευθύνονται έναντι της ΓΓΕΚ, αλληλεγγύως και εις ολόκληρο, για το σύνολο του προτεινόμενου έργου. Τυχόν εσωτερικός επιμερισμός εργασιών της ευθύνης υλοποίησης τμημάτων του έργου δεν αντιπάσεται έναντι της ΓΓΕΚ προς απαλλαγή της ως άνω ευθύνης του εταίρου/δικαιούχου. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες και υποχρεώσεις που προκύπτουν από το ρόλο του Συντονιστή Φορέα απαγορεύεται να εκχωρηθούν σε τρίτους και πρέπει να εκτελούνται αποκλειστικά από το φορέα που αναλαμβάνει το ρόλο αυτό

Γ. Συντονιστής Έργου

Με Απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως Συντονιστής του Έργου ο οποίος έχει και την ευθύνη της επικοινωνίας με την ΓΓΕΚ. Εφόσον είναι εφικτό, θα ήταν πιο αποτελεσματικό αν ο Συντονιστής Έργου ανήκει στην ομάδα έργου και διατελεί σε μόνιμη εργασιακή σχέση με τον Συντονιστή Φορέα. Για τα συνεργατικά έργα, ορίζεται επιπλέον ανά δικαιούχο φυσικό πρόσωπο Υπεύθυνος Επικοινωνίας, ο οποίος έχει την ευθύνη της άρτιας υλοποίησης του έργου από την μεριά του φορέα, σχετικά με τα διαχειριστικά, επιστημονικά και τεχνικά θέματα.

Ο Συντονιστής του έργου υποβάλλει την αίτηση χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτει ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΠΣΚΕ Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΠΣΚΕ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση: <http://www.mou.gr/el/pages/FAQ.aspx?categoryID=46>.

Δ. Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Για κάθε προτεινόμενο έργο ορίζεται ένα φυσικό πρόσωπο ως **Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου**. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης του ερευνητικού έργου και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων. Κατά συνέπεια, ο Επιστημονικός Υπεύθυνος απαιτείται να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και το συντονισμό ερευνητικών έργων και επιστημονική γνώση της θεματικής περιοχής του έργου. Στην περίπτωση συνεργατικών έργων ο Επιστημονικός Υπεύθυνος είναι δυνατόν να μην ανήκει στο τακτικό προσωπικό του δυνητικού δικαιούχου και να αποτελεί εξωτερικό συνεργάτη. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος συνεργάζεται με τον Συντονιστή (φυσικό πρόσωπο) του έργου και μπορεί να προέρχεται από οποιοδήποτε φορέα της σύμπραξης.

Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος και ο Συντονιστής του Έργου είναι δυνατόν να ταυτίζονται.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς:

- 1) **Επιχειρήσεις:** Κάθε μονάδα, του ιδιωτικού ή/και του δημόσιου τομέα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή και το μέγεθός της, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.

Οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

- Να δραστηριοποιούνται, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Αττικής.
- Να λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα, ανεξαρτήτως του τύπου τους (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕΠ) ή ως ατομικές επιχειρήσεις.
- Να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία (πρώην Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) με βάση τα ΕΛΠ
- Να μην βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Να μην αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας Πρόσκλησης.
- Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
- Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης.
- Να συμπεριλάβουν στα επενδυτικά τους σχέδια δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Να δεσμευτούν ότι τα επενδυτικά τους σχέδια δεν έχουν υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθούν προς χρηματοδότηση δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Να μην έχουν επιβληθεί στην επιχείρηση πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για:
 - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι)
 - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθρ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017.

Όλα τα ανωτέρω προαπαιτούμενα αποτελούν προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη Δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μιας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του προτεινόμενου ερευνητικού έργου. Η μη ικανοποίηση τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του προτεινόμενου σχεδίου.

Εξαιρούνται οι επιχειρήσεις:

- i. Σε βάρος των οποίων εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- ii. Οι οποίες βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- iii. Οι οποίες θεωρούνται προβληματικές κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 18, του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
Ο ορισμός της προβληματικής επιχείρησης σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας πρόσκλησης, καθώς και στα με αρ. πρωτ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017, 64925/ΕΥΚΕ5796/09.06.2017 και 122645/27.11.2019 έγγραφα της ΕΥΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ).
- iv. Οι οποίες έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης. Όμως, αποτελούν δυνητικό δικαιούχο οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει μεν ενίσχυση διάσωσης αλλά έχουν αποπληρώσει το δάνειο και έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.

- 2) **Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων:** Κάθε οντότητα, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησης, πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή διενεργεί και οικονομικές δραστηριότητες, η

χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Όλα τα κέρδη πρέπει να επανεπενδύονται στις πρωταρχικές δραστηριότητες και στη διάδοση των αποτελεσμάτων. Οι επιχειρήσεις, που μπορούν να επηρεάσουν μια τέτοια οντότητα, όπως με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν έχουν προνομιακή πρόσβαση στο ερευνητικό δυναμικό του ή στα ερευνητικά του αποτελέσματα.

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης μπορεί να θεωρούνται ως διαφορετικοί ερευνητικοί φορείς:

- διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου Πανεπιστημίου,
- διαφορετικά Ινστιτούτα του ίδιου Ερευνητικού Κέντρου,
- διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος Πανεπιστημίου ή Ινστιτούτου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του Ινστιτούτου.

Σημειώνεται ότι οι ανωτέρω φορείς δεν είναι υποχρεωτικό να συμμετέχουν σε σύμπραξη και να υποβάλλουν προτάσεις ως «διαφορετικοί φορείς», καθώς είναι δυνατόν περισσότερα Ινστιτούτα, Εργαστήρια κλπ., του ίδιου Πανεπιστημίου ή ερευνητικού κέντρου/ινστιτούτου να αποτελέσουν έναν φορέα-εταίρο. Σε αυτή την περίπτωση όμως θα συμμετέχουν ως Τμήμα/Ινστιτούτο ή Ερευνητικό Κέντρο, του οποίου αποτελούν μέρος.

3. Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί

Οι ακόλουθες οντότητες:

- α) Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α' 143),
- β) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.),
- γ) Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος και
- δ) Κοινοφελή Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013,

παρότι δεν εμπίπτουν στον ανωτέρω ορισμό του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων, αποτελούν δυνητικούς δικαιούχους της παρούσας Δράσης και δύνανται να χρηματοδοτηθούν κατ' αναλογία με τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ενότητα 7.2 της παρούσας και η χρηματοδότηση για το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του σημείου 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01), και να λάβει χρηματοδότηση 100% για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών, **εφόσον πληρούν σωρευτικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:**

1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01).
2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
3. Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
4. τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
5. Θα τηρείται διακριτή λογιστική παρακολούθηση για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μη οικονομικών και (εάν υπάρχουν) οικονομικών δραστηριοτήτων του φορέα.
6. Δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ, οι φορείς αυτοί θα δηλώνονται ως «Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί οργανισμοί».

Σε περίπτωση που δεν πληρείται το σύνολο των ως άνω προϋποθέσεων τότε ο εν λόγω φορέας χρηματοδοτείται για την παρούσα Δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις (βλ. ενότητα 7.1 της παρούσας).

Το σχεδιαζόμενο έργο πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού έργου πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού έργου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται από σύμπραξη υφιστάμενων επιχειρήσεων και Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων.

Επιπλέον στη σύμπραξη δύναται να συμμετέχει μία ή περισσότερες οντότητες που ανήκουν στους «Λοιπούς Φορείς» και αντιμετωπίζονται ως «Οργανισμοί έρευνας» ή ως «Επιχειρήσεις».

Πίνακας 2: Χαρακτηριστικά συμπράξεων της Δράσης

Θεματικός Τομέας	Αριθμός και Είδος Δικαιούχων Φορέων	Ποσοστό Προϋπολογισμού των επιχειρήσεων επί του συνολικού προϋπολογισμού	Κανονιστικό πλαίσιο
Πολιτισμός-Τουρισμός-Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες	Σύμπραξη τουλάχιστον 2 φορέων εκ των οποίων: - τουλάχιστον 1 επιχείρηση	≥ 40%	Άρθρα 19, 25 & 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014
Αγροδιατροφή	- τουλάχιστον 1 οργανισμός έρευνας		και
Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη			άρθρο 2.1.1 σημείο 20 του 2022/C 414/01

Οι **βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των δυνητικών δικαιούχων στη Δράση** είναι οι εξής:

- **Δεν** τίθεται περιορισμός στον **αριθμό των αιτήσεων χρηματοδότησης** στις οποίες μπορεί να συμμετέχει ένας **Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή μία επιχείρηση**.
- Οι δικαιούχοι δεσμεύονται ότι το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, εφόσον ενταχθεί στη Δράση.
- Οι δικαιούχοι οφείλουν να εκτελέσουν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας και ειδικότερα εντός της Περιφέρειας Αττικής από όπου αντλούνται κονδύλια για τη χρηματοδότησή του.
- Εφόσον εγκριθεί η ενίσχυση ενός έργου, απαγορεύεται η εκχώρηση του ανατιθέμενου έργου σε τρίτους από οποιονδήποτε δικαιούχο, καθώς και της απαίτησης για ενίσχυση που προκύπτει από την ανάθεση αυτή.
- Οι συμμετέχοντες φορείς ενός έργου θα υπογράψουν προσύμφωνο συνεργασίας για την από κοινού υλοποίηση του έργου σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 8 της παρούσης πρόσκλησης.

Επιπρόσθετα, το φυσικό αντικείμενο των αιτήσεων χρηματοδότησης θα πρέπει να εντάσσεται σε συγκεκριμένη περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα ΕΤΑΚ της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής, όπως παρατίθενται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV.

5 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά συγκεκριμένους τομείς ΕΤΑΚ της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Αττικής, και ειδικότερα σε συγκεκριμένες ερευνητικές και τεχνολογικές προτεραιότητες των τομέων:

1. Πολιτισμός-Τουρισμός-Πολιτιστικές και Δημιουργικές Βιομηχανίες,
2. Αγροδιατροφή,
3. Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη,

που ενδιαφέρουν τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους συγκεκριμένους τομείς ή υποτομείς, σημαντικούς για την οικονομία και την κοινωνία στο πλαίσιο των οποίων θα επιχορηγηθούν τα προτεινόμενα έργα.

Οι εν λόγω τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια Αττικής, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ουσιαστικά, προτεραιότητα στους εν λόγω τομείς αποτελεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέα προϊόντα και δραστηριότητες, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές ικανότητες.

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή στα περιεχόμενα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV και να δηλώσουν σε ποια περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα ΕΤΑΚ εμπίπτει το προτεινόμενο έργο. Η ως άνω επιλογή κρίνεται κατά την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης.

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΕΤΑΙ ΟΤΙ:

Ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται:

Α. Στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
- ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

Β. Στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου

Γ. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους τομείς / δραστηριότητες, οι ενισχύσεις χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που δεν είναι επιλέξιμοι δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Δ. Επίσης ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται:

- α) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα
- β) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών αντί των εισαγομένων
- γ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου I του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν στον τομέα της Αγροδιατροφής δεν μπορούν να κάνουν χρήση του αρ. 19 του Καν. ΕΕ 651/2014 «Ενισχύσεις για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές

εκθέσεις» παρά μόνο των άρθρων 25 και 28 του ίδιου κανονισμού καθότι ο Καν. ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής και στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας όσον αφορά το άρθρο 19 του Κανονισμού, ενώ εφαρμόζεται σε ενισχύσεις για έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία.

6 - ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών και τις εφαρμοζόμενες επιλογές απλοποιημένου κόστους για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027 παρατίθενται στην υπ αριθμ. .114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΥΑΕΚΕΔ).

Οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται οπωσδήποτε στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 (ΓΑΚ):

- **Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης** (άρθρο 25 του Καν. ΕΕ 651/2014) οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.
- **Δραστηριότητες καινοτομίας** (άρθρο 28 του Καν. ΕΕ 651/2014) για ΜΜΕ και για οργανισμούς έρευνας.
- **Συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις** (άρθρο 19 του Καν. ΕΕ 651/2014) –μόνο για ΜΜΕ.

Υποχρεωτικές δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

Ανάλογα με το άρθρο του Καν. (ΕΕ) 651/2014 βάσει του οποίου υλοποιείται η Πράξη γίνεται χρήση των συγκεκριμένων επιλέξιμων δαπανών, οι οποίες προβλέπονται στο αντίστοιχο άρθρο. Ο δικαιούχος της ενίσχυσης δύναται να υλοποιήσει την Πράξη με χρήση περισσότερων του ενός άρθρων αντιστοιχίζοντας όμως την κάθε επιλέξιμη δαπάνη στο άρθρο του Καν. (ΕΕ) 651/2014 που χρησιμοποιεί.

Για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων εφαρμόζεται το άρθρο 2.1.1 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την Έρευνα, [Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01)] με 100% χρηματοδότηση σε περίπτωση εκπλήρωσης των προϋποθέσεων που τίθενται από αυτές.

Συγκεκριμένα, οι δικαιούχοι μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο των ανωτέρω δραστηριοτήτων, για δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο του έργου και οι οποίες αφορούν σε μία από τις ακόλουθες **επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών** που παρατίθενται **ανά δραστηριότητα** στην επόμενη ενότητα.

6.1- Επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών ανά δραστηριότητα

Από τους πόρους της συγκεκριμένης Δράσης καλύπτονται οι δαπάνες των επιλεγμένων έργων κατά κατηγορία δαπανών για τους φορείς τόσο του Δημοσίου όσο και του Ιδιωτικού τομέα, ανάλογα το άρθρο του Καν. (ΕΕ) 651/2014 βάσει του οποίου υλοποιείται :

A. Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης - Άρθρο 25 του Καν. (ΕΕ) 651/2014

1. Δαπάνες προσωπικού

Στην κατηγορία περιλαμβάνονται αμοιβές για το προσωπικό (ερευνητές και τεχνικοί) που απασχολείται στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου. Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν:

1. Στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στο έργο και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή μερικής απασχόλησης, αορίστου χρόνου).
2. Στις περιπτώσεις φορέων του δημοσίου τομέα, το τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που μισθοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό, απασχολείται στην πράξη για την εκτέλεση δραστηριοτήτων τις οποίες ο δικαιούχος δεν θα εκτελούσε εάν δεν είχε αναληφθεί η υλοποίηση της

πράξης. Το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη, οι ενέργειες που αναλαμβάνει και τα παραδοτέα στα οποία συμμετέχει και ο χρόνος απασχόλησης του σε αυτή σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης, καθορίζεται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου.

3. Τυχόν έκτακτο προσωπικό που απαιτείται για την υλοποίηση της πράξης απασχολείται από το δικαιούχο στη βάση σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου (πλήρους ή μερικής απασχόλησης). Στη σύμβαση προσδιορίζεται το αντικείμενο, ο χρόνος και η αμοιβή της απασχόλησης σε σχέση με τις ενέργειες και τα παραδοτέα της πράξης.
4. Φυσικά πρόσωπα που συμβάλλονται με το Δικαιούχο με σύμβαση μίσθωσης έργου εντάσσονται στις άμεσες δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου για το χρονικό διάστημα της υλοποίησης της σύμβασης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.
5. Φυσικά πρόσωπα (ερευνητές, προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές, υποψήφιοι διδάκτορες) που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης στη βάση σύμβασης ή απόφασης του αρμοδίου οργάνου, η οποία προβλέπει την χορήγηση υποτροφίας, ως αντάλλαγμα για την απασχόληση του φυσικού προσώπου στην πράξη, εντάσσονται στις δαπάνες προσωπικού του δικαιούχου και είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ.

Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από τον βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο και διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 15 της ΥΑΕΚΕΔ

Σημειώνεται ότι το μέγιστο επιχορηγούμενο μικτό κόστος ανά άτομο το μήνα ανέρχεται στο ποσό των 3.000 ευρώ.

2. Δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

Για τις δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στα άρθρα 18 και 21 της ΥΑΕΚΕΔ.

3. Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και γήπεδα

Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις και τις υποκείμενες εδαφικές εκτάσεις ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στα άρθρα 19 και 20 της ΥΑΕΚΕΔ.

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας (που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων) **και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες** (χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες:

- i. **Έρευνα επί συμβάσει.** Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από τον δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:
 - A) φυσικά πρόσωπα,
 - B) νομικά πρόσωπα. Σημειώνεται ότι το σύνολο του προϋπολογισμού αυτής της δαπάνης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 15% του συνολικού προϋπολογισμού εκάστου δικαιούχου.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑΕΚΕΔ.

- ii. **Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας.** Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν (*bought/licensed*) με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 της ΥΑΚΕΔ.

iii. **Συμβουλευτικές υπηρεσίες.** Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑΚΕΔ.

5. Έμμεσες δαπάνες

Οι δαπάνες μετακίνησης, δημοσιότητας, αναλωσίμων, ορκωτού λογιστή, προσαρμογών για άτομα με αναπηρία και λοιπές λειτουργικές δαπάνες καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών, σε σταθερό ποσοστό 25% επί του συνόλου των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του δικαιούχου (ανωτέρω κατηγορίες δαπανών 1 έως και 3) [Κανονισμός (ΕΕ) 1060/2021, άρθρο 53, παρ. 3, περίπτωση γ, ΥΑΚΕΔ άρθρο 30 παρ. 2, περίπτωση γ], εξαιρουμένων των επιλέξιμων δαπανών για υπεργολαβική ανάθεση, των δαπανών καινοτομίας και των δαπανών συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, ήτοι των κατηγοριών 4, 6, 7 και 8 αντίστοιχα.

6. Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας (αφορά μόνο το Άρθρο 25 του ΕΕ 651/2014)

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες διεξαγωγής - εκπόνησης της μελέτης

Β. Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ – Άρθρο 28 του Καν. (ΕΕ) 651/2014

7. **Δαπάνες καινοτομίας για ΜΜΕ.** Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες:

i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.

ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 37 του Ν. 4310/14 (ΦΕΚ Α' 258) ως ισχύει.

iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Οι δαπάνες καινοτομίας είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ και για τους Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων όταν η χρηματοδότηση δεν θεωρείται κρατική ενίσχυση.

Γ. Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις – Άρθρο 19 του Καν. (ΕΕ) 651/2014

8. Δαπάνες συμμετοχής ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις

Οι δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις αφορούν τις δαπάνες μίσθωσης, εγκατάστασης και διαχείρισης περιπτέρου για τη συμμετοχή μιας μικρομεσαίας επιχείρησης σε εμπορική έκθεση.

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες μόνο στην περίπτωση δικαιούχων που χαρακτηρίζονται ως MME και υπό την προϋπόθεση ότι η συμμετοχή στην έκθεση σχετίζεται άμεσα με το φυσικό αντικείμενο του επιχορηγούμενου έργου. Η ένταση της ενίσχυσης δεν υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών.

Σημειώνεται ότι οι δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις δεν είναι επιλέξιμες για τα ερευνητικά έργα του θεματικού τομέα «Αγροδιατροφή».

Ο συνδυασμός άρθρων 19, 25, 28 του Καν. Ε.Ε. 651/2014, του άρθρου 2.1.1 σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) και των επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δυνητικών δικαιούχων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 3: Συνδυασμός άρθρων Καν. 651/2014 & Ανακοίνωσης 2022/C 414/01 και επιλέξιμων δαπανών ανά κατηγορία δικαιούχων

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για MME»	ΕΕ 651/2014 Άρθρο 19 «Ενισχύσεις για συμμετοχή MME σε εμπορικές εκθέσεις»	Άρθρο 2.1.1 σημείο 19 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01)
	ΔΥΝΗΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ			
	MME, Μεγάλες Επιχειρήσεις	MME	MME	Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων
1. Δαπάνες προσωπικού	*			*
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού	*			*
3. Δαπάνες για κτιριακές εγκαταστάσεις & εδαφικές εκτάσεις	*			*
4. Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες αποκλειστικά για το έργο	*			*
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα & λοιπές λειτουργικές δαπάνες	*			*
6. Μελέτες σκοπιμότητας	*			*
7. Δαπάνες καινοτομίας		*		*
8. Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις §			*	

§ Δεν ισχύει για τα ερευνητικά έργα του θεματικού τομέα «Αγροδιατροφή»

Η ένταση της ενίσχυσης προσδιορίζεται στην ενότητα 7 της παρούσας Πρόσκλησης.

Περισσότερες διευκρινίσεις σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αφορούν στην επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας πρόσκλησης παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

Επισημαίνεται ότι :

- I. Ως **ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επόμενη της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.**
- II. Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητας τους.
- III. Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητα τους, το εύλογο του κόστους, και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το ερευνητικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνει δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

6.2- Προϋπολογισμός έργων – Διάρκεια υλοποίησης

Ο προϋπολογισμός εκάστου έργου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις **400.000,00 €** για το σύνολο των δικαιούχων.

Η συνολική δημόσια δαπάνη ενός έργου:

- Αποτελείται από το άθροισμα των επί μέρους δημοσίων δαπανών των μελών/εταίρων της σύμπραξης.
- Διαμορφώνεται ανάλογα με την επιχορηγούμενη δραστηριότητα (πράξη/έργο έρευνας και ανάπτυξης, καινοτομία για ΜΜΕ, συμμετοχή σε εμπορικές εκθέσεις), το είδος της έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη) που υλοποιείται και το μέγεθος της επιχείρησης (μικρή μεσαία, μεγάλη) που συμμετέχει.

Επιπλέον, η δημόσια δαπάνη που αναλογεί σε κάθε μέλος της σύμπραξης (εταίρο), αντλείται από την περιφέρεια Αττικής.

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων δεν θα υπερβαίνει τους 18 μήνες.

Η διάρκεια υλοποίησης των έργων μπορεί να παραταθεί έως το ένα τρίτο (1/3) της αρχικής διάρκειας του έργου, όπως αυτή θα έχει ορισθεί στην απόφαση ένταξης και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ενότητα 12.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης** του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης ένταξης των έργων (σύμφωνα με τα όσα περιγράφονται στην ενότητα 10.4).

Αιτήσεις χρηματοδότησης με μεγαλύτερη διάρκεια ή αιτούμενη δημόσια δαπάνη από τα προβλεπόμενα στην παρούσα πρόσκληση δεν δύνανται να υποβληθούν.

7 - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Χρηματοδότηση της πρόσκλησης

Οι ενισχύσεις της Δράσης αποτελούν **επιχορηγήσεις** και θα διατεθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής) και το σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01).

7.1 – Ένταση ενίσχυσης για επιχειρήσεις

Η ένταση ενίσχυσης καθορίζεται χωριστά για κάθε δικαιούχο ενίσχυσης. Η ένταση ενίσχυσης του έργου ενός δικαιούχου για κάθε είδος επιλέξιμης δραστηριότητας είναι η ίδια για όλες τις κατηγορίες δαπάνης που συμπεριλαμβάνει η δραστηριότητα.

Όταν ένα έργο περιλαμβάνει διάφορες δραστηριότητες, κάθε Ενότητα Εργασίας αυτού θα πρέπει να αντιστοιχίζεται είτε σε μια συγκεκριμένη κατηγορία έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη), της δραστηριότητας έρευνα και ανάπτυξη (άρθρο 25, 651/2014), είτε σε κάποια από τις άλλες επιλέξιμες δραστηριότητες [Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28, 651/2014), Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρθρο 19, 651/2014)].

Η ένταση της ενίσχυσης ανά επιλέξιμη δραστηριότητα εξαρτάται από το μέγεθος της επιχείρησης (μικρή, μεσαία ή μεγάλη).

Ειδικά για δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, το ενισχυόμενο έργο θα πρέπει να εμπίπτει σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες έρευνας:

- βιομηχανική έρευνα
- πειραματική ανάπτυξη
- μελέτη σκοπιμότητας

Σε αυτή την περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης εξαρτάται και από τον χαρακτηρισμό κάθε ενότητας εργασίας σύμφωνα με την ανωτέρω κατηγοριοποίηση της έρευνας.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται η ένταση ενίσχυσης ανά επιλέξιμη δραστηριότητα, κατηγορία έρευνας και μέγεθος επιχείρησης. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

Πίνακας 4: Ανώτατες εντάσεις ενίσχυσης ανά επιλέξιμη δραστηριότητα, κατηγορία έρευνας και μέγεθος επιχείρησης.

Επιλέξιμη Δραστηριότητα	Κατηγορία Έρευνας	Ένταση Ενίσχυσης		
		Πολύ Μικρή & Μικρή επιχείρηση έως	Μεσαία επιχείρηση έως	Μεγάλη επιχείρηση έως
	Βιομηχανική Έρευνα	70%	60%	50%

Έργα έρευνας & ανάπτυξης (άρ. 25, 651/2014)	Βιομηχανική Έρευνα Εφόσον πληροῦται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) η πράξη προβλέπει πραγματική συνεργασία: - μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70% των επιλέξιμων δαπανών, ή - μεταξύ μιας επιχείρησης και ενός ή περισσότερων οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων, οι οποίοι φέρουν τουλάχιστον το 10 % των επιλέξιμων δαπανών και έχουν δικαίωμα να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα των ερευνών τους, ii) τα αποτελέσματα της πράξης διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	80%	75%	65%
	Πειραματική Ανάπτυξη	45%	35%	25%
	Πειραματική Ανάπτυξη , εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) ή ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχανικής έρευνας (βλ. ανωτέρω)	60%	50%	40%
	Μελέτες σκοπιμότητας	70%	60%	50%
Καινοτομία για ΜΜΕ (άρ. 28, 651/2014)	50%	50%	0%	
Συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις (άρ. 19, 651/2014)	50%	50%	0%	

7.2 Δημόσια χρηματοδότηση μη οικονομικών δραστηριοτήτων Οργανισμών Έρευνας και Διάδοσης γνώσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01), όταν ένας **Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων** έχει τις εξής προϋποθέσεις:

Οι κύριες δραστηριότητες του είναι μια ή περισσότερες από τις ακόλουθες:

- δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων
- ανεξάρτητη έρευνα και ανάπτυξη για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
- ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης

και είτε

η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων από την πράξη αυτή αφορά την κύρια δραστηριότητά του

είτε/και

το σύνολο των τυχόν κερδών από τις δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης (π.χ. ερευνητική συνεργασία) θα επανεπενδυθεί στις κύριες δραστηριότητες του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή της ερευνητικής υποδομής

τότε μπορεί να θεωρηθεί ότι η χρηματοδότηση του Οργανισμού έρευνας και διάδοσης γνώσεων δεν υπόκειται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και η χρηματοδότηση μπορεί να θεωρηθεί ως μη κρατική ενίσχυση βάσει του άρθρου 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο

σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) και να λάβει χρηματοδότηση 100%.

Οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων ακολουθούν την επιλεξιμότητα δαπανών, όπως παρατίθεται αναλυτικά στην ενότητα 6 της παρούσας πρόσκλησης.

Σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις τότε ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων χρηματοδοτείται για την παρούσα δράση ως επιχείρηση, θα πρέπει να πληρεί το σύνολο των προϋποθέσεων που θέτουν οι Κανονισμοί κρατικών ενισχύσεων με το οποίο χρηματοδοτούνται οι επιχειρήσεις και ακολουθεί τις προβλεπόμενες εντάσεις ενίσχυσης για επιχειρήσεις του κεφ. 7.1 της παρούσας.

Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, προκειμένου η δημόσια χρηματοδότηση των μη οικονομικών δραστηριοτήτων να μην θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση πρέπει τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, να διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση, ώστε να αποφεύγεται ουσιαστικά η επιδότηση της οικονομικής δραστηριότητας να καλύπτεται από την επιδότηση της μη οικονομικής (σταυροειδής επιδότηση).

Στα έργα συνεργασίας, που υλοποιούν από κοινού επιχειρήσεις και Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων, δεν πρέπει να χορηγείται (πέραν της ενίσχυσης που προβλέπεται στις επόμενες ενότητες του κεφαλαίου), έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις μέσω των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων λόγω των ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Πιο συγκεκριμένα θα πρέπει να τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

- α) τα αποτελέσματα της συνεργασίας που δεν δημιουργούν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας δύνανται να διαδοθούν ευρέως και οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από τις δραστηριότητες των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων χορηγείται πλήρως στους φορείς αυτούς ή
- β) οποιοδήποτε δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας προκύπτει από το έργο, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα πρόσβασης, χορηγούνται στους διάφορους συνεργαζόμενους εταίρους κατά τρόπον ώστε να αντανakλώνται επαρκώς οι αντίστοιχες δέσμες εργασιών, οι συμμετοχές και τα αντίστοιχα συμφέροντά τους ή
- γ) οι Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων τυγχάνουν αποζημίωσης ισοδύναμης της τιμής της αγοράς για τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προκύπτουν από τις δραστηριότητές τους και ανατίθενται στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις ή για τα οποία χορηγούνται δικαιώματα πρόσβασης στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις. Το απόλυτο ποσό της αξίας οποιασδήποτε συμμετοχής, τόσο οικονομικής όσο και μη οικονομικής, των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στις δαπάνες των δραστηριοτήτων των Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή των ερευνητικών υποδομών που προκύπτει από τα σχετικά δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας μπορεί να αφαιρεθεί από την αποζημίωση αυτή.

7.3 - Σώρευση ενισχύσεων

Για την πιθανή σωρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014.

Για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης του άρθρου 4 και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης του κεφαλαίου III του Καν. ΕΕ 651/2014, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται στην ενισχυόμενη δραστηριότητα, στο ενισχυόμενο έργο ή στην επιχείρηση.

Όταν ενωσιακή χρηματοδότηση που υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο των κρατών μελών συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας

χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.

Οι ενισχύσεις των έργων της Δράσης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες. Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

7.4 – Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δικαιούχος της ενίσχυσης φορέας μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

Επισημαίνεται ότι το άθροισμα όλων των μορφών υποστήριξης από τα Ταμεία δεν θα πρέπει να υπερβαίνει το συνολικό κόστος του ερευνητικού έργου. Η δημόσια χρηματοδότηση από το ερευνητικό έργο και το μέρος του συγχρηματοδοτούμενου δανείου που υποστηρίζεται από το ΕΣΠΑ (δηλ. το ποσό του δανείου που χορηγείται από το ΕΣΠΑ στην περίπτωση δανείου επιμερισμού ρίσκου ή το συνολικό ποσό του δανείου στην περίπτωση εγγυημένου από το ΕΣΠΑ δανείου), αθροισμένα θα πρέπει να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του ερευνητικού έργου.

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης φορέα αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών δαπανών του έργου ή/και με την χρήση επιλογών απλοποιημένου κόστους σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον ο δικαιούχος φορέας προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος φορέας είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

8 - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στα ελληνικά, στη διεύθυνση: <http://www.ependyseis.gr/mis>, με την ένδειξη «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής», κάνοντας χρήση του τυποποιημένου στο ΠΣΚΕ Εντύπου Υποβολής Αίτησης χρηματοδότησης (ενδεικτικό υπόδειγμα παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.1).

Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΠΣΚΕ, δεν γίνονται αποδεκτές από το σύστημα και δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν.

Η ημερομηνία και ώρα έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ ορίζεται στην Απόφαση πρόσκλησης υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης δε γίνεται δεκτή καμία υποβολή πρότασης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης έργων που δεν θα υποβληθούν εμπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Στο τυποποιημένο Έντυπο Υποβολής Αίτησης χρηματοδότησης, όπως εμφανίζεται στο ΠΣΚΕ, συμπληρώνονται στοιχεία/πληροφορίες και επισυνάπτονται αρχεία που αφορούν στα ακόλουθα:

- Στοιχεία Δικαιούχου Φορέα (Φορέων Σύμπραξης)
- Οικονομικά Στοιχεία Δικαιούχων
- Παρουσίαση Βασικών Στοιχείων του Έργου
- Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
- Οικονομικά Στοιχεία του Έργου – Χρηματοδοτικό σχήμα
- Δείκτες Αξιολόγησης & Αποτίμησης του Έργου
- Βιογραφικά Μελών της Ομάδας Έργου.

Σημειώνεται ότι το ΠΣΚΕ δεν επιτρέπει περαιτέρω επεξεργασία των υποβληθέντων στοιχείων μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Σημειώνεται ότι για τα συνεργατικά έργα, απαιτείται **συμφωνητικό συνεργασίας** των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου και τους όρους της μεταξύ τους συνεργασίας. **Το συμφωνητικό συνεργασίας καταρτίζεται μετά από την έγκριση του έργου στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης**, μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων μιας Αίτησης Χρηματοδότησης με σκοπό να διευθετήσει ζητήματα τα οποία αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να κατατεθεί στην ΓΓΕΚ αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α΄ δόσης επιχορήγησης. Ζητήματα που συνιστάται να διευθετούνται είναι κυρίως: η οργάνωση της εργασίας μεταξύ των Φορέων της Σύμπραξης, η οργάνωση της διαχείρισης του Έργου, ο καθορισμός των δικαιωμάτων και των τεχνικών και οικονομικών υποχρεώσεων των συμμετεχόντων Φορέων, και απαραίτητα η διαχείριση των θεμάτων που σχετίζονται με τα Δικαιώματα Πρόσβασης και Διανοητικής - βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Από το συμφωνητικό συνεργασίας πρέπει να προκύπτει ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Προσύμφωνο συνεργασίας συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII. **Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι**. Επίσης στο προσύμφωνο θα πρέπει να αναφέρεται ρητώς ότι θα τηρούνται οι προϋποθέσεις του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) και δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας. Το Προσύμφωνο συνεργασίας συμφωνείται, συνυπογράφεται από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο κάθε δικαιούχου φορέα και υποβάλλεται μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII.

Στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V παρατίθεται Υπόδειγμα Συμφωνητικού Συνεργασίας. Το Υπόδειγμα είναι ενδεικτικό και δεν επιβάλλεται η εκάστοτε σύμπραξη να το υιοθετήσει ως έχει. Το συμφωνητικό συνεργασίας απαιτείται να φέρει την υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου κάθε δικαιούχου φορέα του συνεργατικού έργου.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν είναι δυνατή και δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στο ΠΣΚΕ.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο (2) εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού "helpdesk"). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους, τη διαγραφή των δεδομένων της αίτησης χρηματοδότησης από το ΠΣΚΕ και παρέχει τη δυνατότητα νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επιτρέπεται επίσης η ανάρρηση της οριστικοποίησης της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ανάρρησης της οριστικοποίησης εντός της ίδιας ως άνω αποκλειστικής προθεσμίας (έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση). Η αίτηση ανάρρησης της οριστικοποίησης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>, στοιχείο μενού "helpdesk"). Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης χρηματοδότησης επιτρέπεται εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Επισημαίνεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη(ς) διεύθυνση(εις) email που έχουν δηλωθεί στο Έντυπο Υποβολής προς την ΓΓΕΚ επέχουν για τους δικαιούχους θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.

Η ΓΓΕΚ συλλέγει και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, προκειμένου:

- να συμμορφώνεται με τις έννομες υποχρεώσεις της,
- να εκπληρώνει τα καθήκοντά της τα οποία εκτελεί προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που της έχει ανατεθεί (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων).
- να επικοινωνεί κατάλληλα με τα υποκείμενα των δεδομένων για σκοπούς συναφείς με την αξιολόγηση των αιτήσεων τους, υλοποίησης των έργων κλπ.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα προσωπικά δεδομένα υποβάλλονται στην εκούσια από τα ίδια τα υποκείμενα. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που αυτά διαβιβάζονται στην από άλλες δημόσιες υπηρεσίες προκειμένου να προβεί σε ενέργειες που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της.

Συνεπώς η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά ταυτόχρονα και εξουσιοδότηση προς την ΓΓΕΚ, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, τα οποία και τηρούνται για τους ανωτέρω σκοπούς καθώς και για:

- εξαγωγή στατιστικών δεδομένων και δεικτών,
- διενέργεια ερευνών και εκπόνηση μελετών για την αξιολόγηση τόσο της εν λόγω Δράσης όσο και της εξέλιξης της ερευνητικής δραστηριότητας στη χώρα,

- τη δημοσίευση των απολύτως αναγκαίων δεδομένων για σκοπούς διαφάνειας των συγχρηματοδοτούμενων ενισχύσεων και την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων έργων,
- την ενημέρωση των δικαιούχων τόσο για την ομαλή εκτέλεση των έργων τους όσο και για νέες δράσεις.

Σε κάθε περίπτωση η ΓΓΕΚ διασφαλίζει την τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και του συναφούς εθνικού νομοθετικού πλαισίου.

Παραλαβή αιτήσεων χρηματοδότησης

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης έργων της Δράσης.

Με την εμπρόθεσμη υποβολή της αίτησης (ηλεκτρονικά) ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή της.

9 - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ/ΕΝΤΑΞΗΣ)

Επισημαίνεται ότι κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης δεν υποβάλλεται φυσικός φάκελος τεκμηρίωσης αλλά όλα τα δικαιολογητικά υποβάλλονται σε ψηφιακή μορφή.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΠΣΚΕ και Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας. Ο φάκελος αυτός θα περιλαμβάνει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII, σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή (π.χ. αρχείο τύπου pdf) είτε ως μεμονομένα αρχεία είτε ως αρχειοθετημένα αρχεία (τύπου zip).

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο **Συντονιστής Έργου** υποχρεούται σωρευτικά:

i. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ, όπως αυτά εμφανίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.1 - ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΡΟΣ 1,

ii. να επισυνάψει στο Π.Σ.Κ.Ε.:

A) πλήρως συμπληρωμένο, το συμπληρωματικό ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.2 - ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΡΟΣ 2 σε επεξεργάσιμη μορφή «κειμενογράφου» (.word), καθώς και υπογεγραμμένο, σαρωμένο αντίγραφο (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf),

B) τα δικαιολογητικά συμμετοχής-ένταξης που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf). Τα δικαιολογητικά που απαιτείται να φέρουν την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου και σφραγίδα του φορέα που εκπροσωπεί (Υπεύθυνες δηλώσεις, Συμφωνητικό συνεργασίας κ) θα πρέπει να είναι σαρωμένα (scan) σε φορητή μορφή (.pdf).

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των δηλωθέντων οικονομικών στοιχείων του έργου (π.χ. δαπάνες του έργου, Π/Υ, δημόσια δαπάνη κ.λπ.) στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.2 - ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΡΟΣ 2, το οποίο αναρτάται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατισχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Επισημαίνεται ότι μπορούν να επισυναφθούν ηλεκτρονικά δικαιολογητικά με ανώτατο όριο 10 MB ανά επισύναψη (attachment) και ανώτατο όριο 50 MB συνολικών επισυναπτόμενων ανά αίτηση χρηματοδότησης.

10 - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1 – Διαδικασία Αξιολόγησης - Κριτήρια Πληρότητας και Αξιολόγησης

Μετά το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης τους με ευθύνη της ΓΓΕΚ. Η αξιολόγηση είναι συγκριτική.

Η ΓΓΕΚ αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των επιχειρησιακών σχεδίων δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η διαδικασία ελέγχου και αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης διεξάγεται σε δύο (2) στάδια:

- **Στάδιο Α:** Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της αίτησης
- **Στάδιο Β:** Αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει κριτηρίων

Στάδιο Α - Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας αίτησης χρηματοδότησης

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης υπόκεινται σε έλεγχο ως προς την πληρότητα και τις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παρούσας Πρόσκλησης και των Παραρτημάτων αυτής. Για κάθε δυνητικό Δικαιούχο και με βάση τα υποβληθέντα στοιχεία από αυτόν στο ΠΣΚΕ ελέγχονται τα ακόλουθα ανά είδος φορέα:

Επιχείρηση:

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν είναι προβληματική κατά τον ορισμό του άρθρου 2, σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.
- Εάν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Εάν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
- Εάν έχει συσταθεί νομίμως και λειτουργεί είτε ως νομικό πρόσωπο, ανεξαρτήτως του τύπου της (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, ΚοινΣΕΠ) είτε ως ατομική επιχείρηση.
- Να μην έχουν επιβληθεί πρόστιμα τα οποία έχουν αποκτήσει τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας και ειδικότερα για: α) παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/3 έλεγχοι), β) αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/2 έλεγχοι).
- Εάν τηρείται ο περιορισμός του 15% του συνολικού προϋπολογισμού για ανάθεση υπεργολαβίας σε νομικό πρόσωπο.
- Εάν έχουν υποβληθεί και ισχύουν όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII.
- Εάν πληροίτε το σύνολο των προϋποθέσεων του Κεφαλαίου Ι και των κατά περίπτωση χρησιμοποιούμενων άρθρων (19, 25, 28) του Καν. ΕΕ 651/2014

Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων:

- Εάν πληροί τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού ως οργανισμός έρευνας με βάση τον σχετικό ορισμό
- Εάν κύριες δραστηριότητες του είναι:
 - δραστηριότητες εκπαίδευσης για την εξασφάλιση περισσότερων και πιο ειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.
 - ανεξάρτητη Ε&Α για περισσότερη γνώση και καλύτερη κατανόηση,
 - ευρεία διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση
- Εάν προβλέπεται η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με διδασκαλία, βάσεις δεδομένων, δημοσιεύσεις ή λογισμικό ανοικτής πρόσβασης.
- Εάν το σύνολο των κερδών από δραστηριότητες μεταφοράς γνώσης, όταν αυτές διενεργούνται είτε από τμήμα είτε από τον ερευνητικό οργανισμό (συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων ή των θυγατρικών τους) είτε από κοινού με ή εξ ονόματος άλλων τέτοιων φορέων, επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού.
- Στην περίπτωση που ο ίδιος Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
- Εάν χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν έχουν υποβληθεί και ισχύουν όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII.

Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων:

- Εάν ανήκουν σε μία από τις ακόλουθες οντότητες:
 1. Δημόσιες Υπηρεσίες, που ανήκουν στην Κεντρική Διοίκηση κατά την έννοια της παρ. 1στ του άρθρου 14 του Ν. 4270/2014 (ΦΕΚ Α΄ 143)
 2. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (όπως Μουσεία με ανεξάρτητη νομική οντότητα, Δημόσια Νοσοκομεία, Ακαδημία Αθηνών, Εθνική Βιβλιοθήκη, Εθνική Πινακοθήκη, κ.α.)
 3. Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ και επιχορηγούνται από το Κράτος
 4. Κοινωνική Ιδρύματα που διέπονται από το Ν. 4182/2013
- Εάν πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:
 1. Ο Φορέας εμπίπτει σε κάποια από τις παραπάνω κατηγορίες και οι κύριες δραστηριότητές του δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01).
 2. Υπάρχει στο Καταστατικό του Φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητα έρευνας.
 3. Τα αποτελέσματα της έρευνας από το συγκεκριμένο ερευνητικό έργο θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης και
 4. Τυχόν κέρδη που προκύπτουν από το έργο θα επανεπενδύονται στις μη οικονομικές δραστηριότητες του Φορέα.
 5. Στην περίπτωση που ο ίδιος Φορέας ασκεί δραστηριότητες οικονομικής και μη οικονομικής φύσης, εάν τα δύο είδη δραστηριοτήτων, καθώς και οι δαπάνες, η χρηματοδότηση και τα έσοδά τους από παροχή υπηρεσιών ή πώληση αγαθών, διαχωρίζονται σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση.
 6. Εάν χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.
- Εάν εκκρεμεί εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- Εάν έχουν υποβληθεί και ισχύουν όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ VIII.

Για το προτεινόμενο έργο, συνολικά:

1. Εάν έχει γίνει χρήση της τυποποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης, με συμπληρωμένα όλα τα υποχρεωτικά πεδία.
2. Εάν ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι μεταξύ των επιτρεπόμενων ορίων.
3. Εάν η χρονική διάρκεια του έργου είναι εντός των επιτρεπτών ορίων της Πρόσκλησης.
4. Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο έργο.
5. Εάν τηρείται ο περιορισμός του ελάχιστου αριθμού Οργανισμών έρευνας και διάδοσης γνώσεων που συμμετέχουν στο έργο.
6. Εάν οι Δικαιούχοι εκτελούν το ερευνητικό έργο σε εγκατάστασή τους, που βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της Περιφέρειας Αττικής.
7. Εάν το ποσοστό του προϋπολογισμού των επιχειρήσεων αντιστοιχεί τουλάχιστο στο 40% του συνολικού προϋπολογισμού του έργου.
8. Εάν έχει υποβληθεί προσύμφωνο συνεργασίας των συμμετεχόντων φορέων για την από κοινού υλοποίηση του έργου.
9. Εάν το έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους εφόσον ενταχθεί στη Δράση. Ο περιορισμός δεν αφορά περιπτώσεις έργων που υποβλήθηκαν σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκαν (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκαν αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή τους.

10. Εάν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου Ι καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων 19, 25 και 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 όπου έχουν εφαρμογή.

Ο έλεγχος του Σταδίου Α απαιτεί την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων πληρότητας και επιλεξιμότητας, προκειμένου μία αίτηση χρηματοδότησης να κριθεί αποδεκτή και πληρούσα το σύνολο των προϋποθέσεων συμμετοχής και των όρων επιλεξιμότητας της Δράσης, για να ξεκινήσει το 2^ο Στάδιο της αξιολόγησης.

Στάδιο Β – Αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει κριτηρίων

Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι τρία (3) και βαθμολογούνται σε κλίμακα από 0 έως 20 για το καθένα από αυτά. Η βαθμολογία της αξιολόγησης αντιστοιχεί σε κάθε ένα από τα τρία κριτήρια και όχι στα υποκριτήρια. Τα υποκριτήρια λαμβάνονται υπόψη από την Επιτροπή για την εκτίμηση του κάθε κριτηρίου.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Α. Αξιοπιστία των δικαιούχων και ικανότητα υλοποίησης του έργου (συντελεστής βαρύτητας 25%)

- Ικανότητα των συμμετεχόντων φορέων που προτείνουν το έργο να το υποστηρίζουν διοικητικά και οργανωτικά και να προωθούν την αξιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων.
- Επιστημονική επάρκεια των μελών της ομάδας έργου στην υλοποίηση του προτεινόμενου ερευνητικού έργου.
- Επάρκεια της υποδομής που διαθέτουν οι φορείς για την εκτέλεση του έργου (υλικοτεχνική υποδομή και εξοπλισμός κλπ) και δυνατότητα οικονομικής συμμετοχής στο έργο σε σχέση με την έκταση των δραστηριοτήτων τους (λαμβάνονται υπόψη ισολογισμοί, κύκλος εργασιών κλπ).
- Συμπληρωματικότητα των εταιρών της σύμπραξης, ορθότητα κατανομής εργασιών, καταλληλότητα διάθεσης πόρων και προϋπολογισμού.

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Β. Επιστημονική ποιότητα και τεχνολογική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου(συντελεστής βαρύτητας 40%)

- Ποιότητα του έργου και σαφήνεια των στόχων του προτεινόμενου έργου.
- Καταλληλότητα και αποτελεσματικότητα της προτεινόμενης μεθοδολογίας-τεχνολογίας.
- Πρωτοτυπία και καινοτομία του προτεινόμενου έργου σε σχέση με την υπάρχουσα επιστημονική και τεχνολογική στάθμιση (state-of-the-art).
- Σαφήνεια και εφικτότητα των παραδοτέων και του τελικού αποτελέσματος (προϊόν, διεργασία/διαδικασία ή υπηρεσία).

ΚΡΙΤΗΡΙΟ Γ. Επιπτώσεις - Αξιοποίηση των αποτελεσμάτων(συντελεστής βαρύτητας 35%)

- Ικανότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν/αξιοποιήσουν τα αποτελέσματα του έργου αναπτύσσοντας καινοτόμα προϊόντα, υπηρεσίες ή διαδικασίες ή επιτυγχάνοντας επικύρωσή τους.
- Δημιουργία ή/και διατήρηση θέσεων εργασίας.
- Συνεισφορά του έργου στην αριστεία και την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/ και ευρωπαϊκό ή/και διεθνές επίπεδο και γενικότερα οφέλη του έργου για την οικονομία και την κοινωνία.
- Ποιότητα και καταλληλότητα των σχεδίων διάχυσης (δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής, διάδοσης και ευαισθητοποίησης του κοινού).

10.2 – Όργανα ελέγχου και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Α. Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας.

Ο έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας του Σταδίου Α διενεργείται από τη ΓΓΕΚ, στην οποία έχει εκχωρηθεί η διαχείριση της Δράσης.

Η ΓΓΕΚ διασφαλίζει ότι οι εμπλεκόμενοι στη διαδικασία αξιολόγησης διαθέτουν τα κατάλληλα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και ότι απολαμβάνουν πλήρους ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων, στη βάση σχετικού εντύπου.

Επίσης, μεταξύ άλλων μεριμνά για την παροχή διευκρινίσεων που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης και συντονίζει-υποστηρίζει την διαδικασία αξιολόγησης με κάθε πρόσφορο μέσο.

Τέλος, στελέχη της ΓΓΕΚ ή επιτροπές ελέγχου, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ε&Τ, είναι αρμόδια για τον έλεγχο πληρότητας και επιλεξιμότητας των αιτήσεων χρηματοδότησης (Έλεγχος Σταδίου Α) και η αρμόδια για την Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ υποβάλλει στην Επιτροπή Αξιολόγησης την οριστική λίστα αξιολόγησης Σταδίου Α.

Β. Επιτροπή Αξιολόγησης.

Για τις ανάγκες αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας ορίζεται **Επιτροπή** (ή Επιτροπές) **Αξιολόγησης**, ανάλογα με το πλήθος των επιστημονικών πεδίων και των αιτήσεων χρηματοδότησης, η οποία αποτελείται από πέντε **(5) μέλη**. Τα μέλη της Επιτροπής προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών της ΓΓΕΚ, που διαθέτουν τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 4310/2014 (όπως ισχύει) προσόντα στο αντικείμενο του προς αξιολόγηση έργου. Στην απόφαση αυτή θα περιγραφούν οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, θα οριστούν τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της, καθώς και ό, τι άλλο απαιτείται. Αρμοδιότητα της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι η διενέργεια του ελέγχου/αξιολόγησης του 2^{ου} Σταδίου.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης/επιχειρησιακό σχέδιο αξιολογείται κατά το Στάδιο Β από την Επιτροπή Αξιολόγησης, με την συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων.

Έργο της Επιτροπής Αξιολόγησης είναι:

- α) Η εξέταση της συνάφειας/συμβατότητας του φυσικού αντικείμενου της αίτησης χρηματοδότησης με την περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα ΕΤΑ του θεματικού τομέα, που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), όπως αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV.
Αν μία Αίτηση Χρηματοδότησης δεν είναι συμβατή με την δηλωθείσα περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) του Περιφερειακού Προγράμματος «Αττική» ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV, η επιτροπή, γνωμοδοτεί για την περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα, στην οποία εμπίπτει η Αίτηση Χρηματοδότησης και την παραπέμπει προς αξιολόγηση στην αντίστοιχη επιτροπή. Εάν όμως κρίνει ότι η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν εμπίπτει σε καμία περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα τότε η Αίτηση Χρηματοδότησης απορρίπτεται εξ ολοκλήρου και δεν βαθμολογείται. Εάν μία Αίτηση Χρηματοδότησης κριθεί ότι δεν είναι συμβατή με τη νέα περιοχή παρέμβασης και προτεραιότητα από την αντίστοιχη Επιτροπή, τότε η Αίτηση Χρηματοδότησης δεν βαθμολογείται και η Αίτηση απορρίπτεται εξ ολοκλήρου.
- β) Η αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων από άποψη επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής αρτιότητας και σημασίας και η τεκμηριωμένη βαθμολόγησή τους με βάση τα κριτήρια της ενότητας 10.1.
Η Επιτροπή:
 - μπορεί να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού του έργου μετά από σχετική τεκμηρίωση αναφορικά με το εύλογο του κόστους του,
 - ελέγχει την ορθότητα των δηλωθέντων ειδών έρευνας (βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτη σκοπιμότητας) της αίτησης χρηματοδότησης.
- γ) Η σύνταξη και η υποβολή στη ΓΓΕΚ τεκμηριωμένης εισήγησης (Ειδικό Φύλλο Αξιολόγησης) για την αποδοχή ή την απόρριψη κάθε αίτησης χρηματοδότησης.
- δ) Στην περίπτωση συνδρομής εμπειρογνώμονα, η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη της την ειδική έκθεσή του επί των ανωτέρω (α) και (β).

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούνται και εξ' αποστάσεως με τη χρήση των κατάλληλων ηλεκτρονικών μέσων.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνομοσύνη από ανεξάρτητους **Εμπειρογνώμονες**, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες ορίζονται με σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα και του αντικειμένου της Αίτησης Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας, με **Ειδική Έκθεση**, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί ως προς τα σημεία α) και β) του έργου της Επιτροπής Αξιολόγησης της προηγούμενης παραγράφου.

Εάν για ορισμένη αξιολόγηση δεν υπάρχουν οι απαιτούμενοι, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, ειδικοί επιστήμονες ή οι υφιστάμενοι δεν καλύπτουν τις ανάγκες της συγκεκριμένης αξιολόγησης, επιτρέπεται με Απόφαση του ΓΓΕΚ να ορίζονται ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες ή ως μέλη της Επιτροπής ειδικοί επιστήμονες της ημεδαπής ή αλλοδαπής, που δεν περιλαμβάνονται στο Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Τα μέλη των οργάνων αξιολόγησης α/δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες προτάσεων, που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, β/ δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων, γ/υποβάλλουν Υπεύθυνη Δήλωση περί μη σύγκρουσης συμφερόντων και περί εμπιστευτικότητας.

10.3 – Διαδικασία Αξιολόγησης

Η Διαδικασία Αξιολόγησης περιλαμβάνει τα δυο παρακάτω στάδια, τα οποία μπορούν να διεξάγονται παράλληλα:

Στάδιο Α: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της πρότασης

Στάδιο Β: Αξιολόγηση προτάσεων ανά Ομάδα Κριτηρίων

Συγκεκριμένα:

Στάδιο Α: Έλεγχος πληρότητας και επιλεξιμότητας της αίτησης

Ο έλεγχος του Σταδίου Α, κατά τη διάρκεια του οποίου εξετάζεται η τήρηση όλων των τυπικών προϋποθέσεων, διενεργείται από στελέχη ή επιτροπές ελέγχου της ΓΓΕΚ (εκτός ΠΣΚΕ), τα οποία συμπληρώνουν το σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας και τον υποβάλλουν στην αρμόδια για τη Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ.

Η διαδικασία ελέγχου του Σταδίου Α διεξάγεται ως ακολούθως:

Τα όργανα ελέγχου του Σταδίου Α επιβεβαιώνουν την υποβολή των απαιτούμενων δικαιολογητικών που περιέχονται στον - συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας του δυνητικού δικαιούχου, καθώς και την ικανοποίηση όλων των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας.

Εάν διαπιστωθεί σφάλμα σε στοιχεία που δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα ή την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης (π.χ. μέγεθος επιχείρησης σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του ΕΕ Καν 651/2014), αυτά διορθώνονται και αναπροσαρμόζονται από την ΓΓΕΚ σύμφωνα με τα προκύπτοντα εκ του φακέλου αληθή στοιχεία. Στην περίπτωση όμως που διαπιστωθεί ανακριβής δήλωση στοιχείων που αφορούν στις τυπικές προϋποθέσεις συμμετοχής, προτείνεται η **απόρριψη** των συγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Αν κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, διαπιστωθεί ότι απαιτείται η υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, η ΓΓΕΚ ενημερώνει τον δυνητικό δικαιούχο με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με χρήση τηλεομοιοτυπίας σε αριθμό κλήσης που έχει δηλώσει ο ενδιαφερόμενος και ο τελευταίος υποχρεούται να ανταποκριθεί και να προσκομίσει τα ζητούμενα στοιχεία εντός **δέκα (10) εργασίμων ημερών** από την ειδοποίηση. Τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά από πλευράς δυνητικών δικαιούχων, μετά την ανωτέρω ειδοποίηση, συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας. Σε περίπτωση μη προσκόμισης των στοιχείων που ζητούνταν έως την ταχθείσα προθεσμία, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης με συνέπεια να προτείνεται η **απόρριψη** των συγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του δυνητικού δικαιούχου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης. Εξαίρεση αποτελούν τυχόν πιστοποιητικά του Πρωτοδικείου. Οι διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης χρηματοδότησης.

Επισημαίνεται ότι κατά τον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής και των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας, θα γίνουν αυστηρές διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Τα όργανα ελέγχου του Σταδίου Α συμπληρώνουν το σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας κάθε πρότασης και συντάσσουν σχετική εισήγηση/εις με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εξωσυστημικά, την οποία υποβάλλουν προς την αρμόδια για τη Δράση Διεύθυνση της ΓΓΕΚ (εκτός ΠΣΚΕ), η οποία στη συνέχεια την προωθεί στην Επιτροπή Αξιολόγησης και αναρτάται στο ΠΣΚΕ.

Στάδιο Β : αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης βάσει των τεθέντων κριτηρίων

Η διαδικασία ελέγχου του Σταδίου Β διεξάγεται ως ακολούθως:

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται και βαθμολογείται από την Επιτροπή Αξιολόγησης (εκτός ΠΣΚΕ) στη βάση των κριτηρίων της ενότητας 10.1. Η αξιολόγηση της Επιτροπής αποτυπώνεται σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης, το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως και το ανεβάζει σε pdf αρχείο στο ΠΣΚΕ ως συνημμένο στην αξιολόγησή της. Στην περίπτωση χρήσης ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα η σχετική εμπειρογνωμοσύνη συνοδεύει το αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης, το οποίο αναρτάται στο ΠΣΚΕ.

Για την υποβοήθηση του έργου αξιολόγησης των αρμοδίων οργάνων παρατίθεται ο πίνακας που ακολουθεί με τον χαρακτηρισμό βαθμολογικής κλίμακας των κριτηρίων αξιολόγησης.

Βαθμολογική κλίμακα	Χαρακτηρισμός	Εννοιολογική σημασία χαρακτηρισμού
17-20	Άριστα	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει με επιτυχία όλες τις πτυχές του εν λόγω κριτηρίου και οποιεσδήποτε τυχόν ατέλειες είναι δευτερεύουσες.
13-16	Πολύ καλό	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει το κριτήριο πολύ καλά, αλλά υπάρχει ένας μικρός αριθμός ατελειών.
9-12	Καλό	Το προτεινόμενο έργο καλύπτει το εν λόγω κριτήριο ικανοποιητικά, αλλά υπάρχουν αρκετές ατέλειες.
5-8	Μέτριο	Το προτεινόμενο έργο ικανοποιεί με γενικό τρόπο το κριτήριο, αλλά υπάρχουν σημαντικές αδυναμίες.
1-4	Ανεπαρκής	Τα στοιχεία του προτεινόμενου έργου δεν είναι επαρκή για την εξέταση του κριτηρίου ή υπάρχουν εγγενείς αδυναμίες.
0		Το προτεινόμενο έργο αδυνατεί παντελώς να αξιολογηθεί σύμφωνα με το κριτήριο αυτό ή τα απαιτούμενα για το κριτήριο στοιχεία δεν υπάρχουν ή είναι ημιτελή.

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως το άθροισμα των επιμέρους σταθμισμένων βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0-20 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Η σταθμισμένη βαθμολογία του κάθε κριτηρίου είναι το γινόμενο του επί μέρους συντελεστή βαρύτητας του κριτηρίου επί την βαθμολογία του. Η βαθμολόγηση των μελών της Επιτροπής Αξιολόγησης γίνεται με ακρίβεια ακέραιης μονάδας. Μέγιστη βαθμολογία αίτησης χρηματοδότησης 20 μονάδες.

Αιτήσεις χρηματοδότησης που θα συγκεντρώσουν συνολική σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 12 μονάδων ή σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 4,8 μονάδων στο κριτήριο Β ή σταθμισμένη βαθμολογία μικρότερη των 4,2 μονάδων στο κριτήριο Γ δεν θα προταθούν για χρηματοδότηση.

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο στάδιο Α η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά την ολοκλήρωση του έργου της, η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει Πρακτικό/ά που περιλαμβάνει:
- Τη βαθμολογία κάθε αίτησης χρηματοδότησης ανά επιμέρους κριτήριο και συνολικά με τον αιτούμενο και τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό.

- Τη σχετική τεκμηρίωση για τις απορριφθείσες αιτήσεις χρηματοδότησης, που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη βαθμολογία (συνολικά ή στα επιμέρους κριτήρια).

Μετά την ολοκλήρωση της Διαδικασίας Αξιολόγησης (Στάδιο Α και Στάδιο Β), η αρμόδια Διεύθυνση της ΓΓΕΚ λαμβάνοντας υπόψη:

- α) την εισήγηση των οργάνων ελέγχου του Σταδίου Α της ΓΓΕΚ με τον σχετικό κατάλογο αξιολόγησης των σημείων πληρότητας και επιλεξιμότητας, μετά και την υποβολή των τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων,
 - β) το/α Πρακτικό/ά της Επιτροπής Αξιολόγησης,
- συντάσσει Εισήγηση που περιλαμβάνει τελικό:
- Πίνακα Ι -εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, σε φθίνουσα βαθμολογική σειρά, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση,
 - Πίνακα ΙΙ -εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, σε φθίνουσα βαθμολογική σειρά, λόγω εξάντλησης δημόσιας δαπάνης της πρόσκλησης,
 - Πίνακα ΙΙΙ -απορριφθεισών αιτήσεων, σε φθίνουσα βαθμολογική σειρά, λόγω μη συγκέντρωσης της ελάχιστης βαθμολογίας κατά το ΣΤΑΔΙΟ Β της αξιολόγησης,
 - Πίνακα ΙV -απορριφθεισών αιτήσεων, λόγω μη ικανοποίησης των προϋποθέσεων πληρότητας/ επιλεξιμότητας κατά το ΣΤΑΔΙΟ Α της αξιολόγησης.

Η Εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης της ΓΓΕΚ διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας για έγκριση.

Σημειώνεται ότι:

- Στην περίπτωση αιτήσεων χρηματοδότησης που ισοβαθούν θα έχει προτεραιότητα η αίτηση με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Β**, σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας θα υπερισχύει η αίτηση χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Γ** και σε περίπτωση νέας ισοβαθμίας θα υπερισχύει η αίτηση χρηματοδότησης με τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο κριτήριο αξιολόγησης **Α**. Τέλος, εάν οι αιτήσεις χρηματοδότησης ισοβαθούν σε όλα τα κριτήρια καταλαμβάνουν την ίδια θέση στην κατάταξη.
- Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία στο σύνολο της βαθμολογίας ή στα κριτήρια Β και Γ **προτείνονται** για απόρριψη.
- Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία, προτείνονται προς χρηματοδότηση (Πίνακας Ι της ως άνω Εισήγησης της ΓΓΕΚ), με σειρά προτεραιότητας σύμφωνη με την βαθμολογική κατάταξη, η οποία προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη:
 1. Τη συνολική **βαθμολογία** της αίτησης χρηματοδότησης.
 2. Τα **διατιθέμενα κονδύλια** για τον συγκεκριμένο θεματικό τομέα.
Σε περίπτωση πλήρους ισοβαθμίας αιτήσεων χρηματοδότησης, όπως περιγράφεται παραπάνω, προτείνονται για χρηματοδότησης όλες οι αιτήσεις χρηματοδότησης που ισοβαθούν με ανάλογη αύξηση της δημόσιας δαπάνης.

10.4 – Έγκριση

Μετά την έγκριση της ως άνω Εισήγησης από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Τεχνολογίας η αρμόδια Διεύθυνση εισηγείται στην ΕΥΔ την έκδοση απόφασης ένταξης/απόρριψης των πράξεων του Περιφερειάρχη Αττικής στο Πρόγραμμα «Αττική». Στην ίδια Απόφαση, η οποία δημοσιεύεται στη «Διαύγεια», δημοσιεύεται επίσης ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση για κάθε χρηματοδοτούμενη αίτηση χρηματοδότησης, ενώ για τις απορριφθείσες αιτήσεις χρηματοδότησης αναγράφεται ο αιτούμενος προϋπολογισμός και η σχετική τεκμηρίωση της απόρριψής τους.

Μετά την έκδοση της Απόφασης ένταξης στο Πρόγραμμα «Αττική», δημοσιεύονται στοιχεία των εγκεκριμένων έργων στους Δικτυακούς τόπους της ΓΓΕΚ (www.gsri.gov.gr) και της ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» (www.pepattikis.gr) του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Όλοι οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά τόσο για την ένταξη όσο και για την απόρριψη της αίτησης χρηματοδότησής τους τεκμηριωμένα. Ειδικά:

- Στην περίπτωση των ενταγμένων πράξεων, αποστέλλεται ηλεκτρονικά επιστολή σε κάθε Συντονιστή Έργου, στην οποία περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός του, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης αυτού (το Τεχνικό Παράρτημα θα αναρτηθεί και στο ΠΣΚΕ για κάθε έργο). Με την ίδια επιστολή οι Δικαιούχοι θα ενημερώνονται για την υποχρέωση υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης (υπογεγραμμένης από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο εκάστου φορέα) από μέρους τους περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος, όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση, καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. Η Υπεύθυνη Δήλωση θα υποβληθεί στην ΓΓΕΚ μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.
- Οι φορείς που δεν εντάσσονται στην Δράση ενημερώνονται από την ΓΓΕΚ και, στη σχετική ενημέρωση, θα περιλαμβάνονται και οι λόγοι απόρριψής τους.

Σημειώνεται ότι ως **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης του έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης ένταξης των έργων.**

Η ΓΓΕΚ αναλαμβάνει τη διεκπεραίωση των ανωτέρω ενεργειών και έχει την ευθύνη της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Η Απόφαση ένταξης συνιστά για τους δικαιούχους αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των έργων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση έργων ΕΤΑΚ, όπως αυτά προβλέπονται στον Κανονισμό 1060/2021, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Δημοσιότητα ενταγμένων έργων: Η ΓΓΕΚ δημοσιοποιεί υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της συνοπτικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο έργο, αναφέροντας τον αριθμό αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης, την κατηγορία παρέμβασης και τον στόχο του, την επωνυμία του χρηματοδοτούμενου, τον τίτλο του έργου, την ημερομηνία έναρξης και λήξης του έργου, τον προϋπολογισμό του, το ύψος ενίσχυσής του, την Περιφέρεια εγκατάστασης του Δικαιούχου. Τα στοιχεία των μη εγκεκριμένων έργων δεν δημοσιοποιούνται.

10.5 – Διαδικασία Ενστάσεων

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης «Αντικατάσταση της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β'3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β'1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 - Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (ΦΕΚ Β'5968).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που υπέβαλαν Αιτήσεις Χρηματοδότησης έργων στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) κατά της Απόφασης ένταξης/ απόρριψης.

Ο **Συντονιστής του Έργου** (ο οποίος είναι και υπεύθυνος για την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ) έχει δικαίωμα **άπαξ** υποβολής ένστασης, ηλεκτρονικά (μέσω ΠΣΚΕ), κατά της Απόφασης ένταξης/απόρριψης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας **δέκα πέντε (15)** ημερολογιακών ημερών, από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης ένταξης/ απόρριψης στον δικτυακό τόπο της ΓΓΕΚ.

Οι ενστάσεις εξετάζονται με ευθύνη της ΓΓΕΚ ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης και είτε απορρίπτονται, είτε γίνονται αποδεκτές.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως Απόφαση καθιστά οριστική την πράξη ένταξης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλεισμένου έτερου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι τριμελής επιτροπή, η **Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων**, η οποία συγκροτείται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, δύνανται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης ενστάσεων.

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής μπορούν να πραγματοποιούνται εξ' αποστάσεως με την χρήση των κατάλληλων ηλεκτρονικών μέσων.

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, μέσα σε τρεις (3) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης. Αποκλείεται έτερο στάδιο διοικητικής προσφυγής μετά την απόφαση επί της ενστάσεως.

Το σύνολο της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εξέτασης ενστάσεων καταχωρείται με ευθύνη της ΓΓΕΚ στο ΠΣΚΕ. Τα αποτελέσματα εξέτασης των ενστάσεων κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, εφόσον απαιτείται, η Απόφαση ένταξης/ απόρριψης.

11 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

11.1 - Εξόφληση δαπανών υλοποίησης

Η εξόφληση των δαπανών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις** που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Πέραν της τήρησης των ανωτέρω διατάξεων, **κάθε δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα (Τραπεζικός λογαριασμός του έργου, με αποκλειστική χρήση για το έργο)**. Μέσω κινήσεων του λογαριασμού αυτού πραγματοποιείται το σύνολο των εξοφλήσεων των δαπανών του έργου, για τις οποίες με βάση το εκάστοτε θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Στον λογαριασμό του έργου θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι ιδιωτική επιχείρηση, είναι δυνατή η αξιοποίηση περισσότερων του ενός λογαριασμών του δικαιούχου, στο ίδιο ή σε διαφορετικά Πιστωτικά Ιδρύματα.

Για τους Οργανισμούς έρευνας και τους λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως οργανισμοί έρευνας ο Τραπεζικός Λογαριασμός του Έργου θα πρέπει να είναι με αποκλειστική χρήση για το Έργο. Στον λογαριασμό αυτό θα πρέπει να πιστώνονται τα ποσά των δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης καθώς και τα συνολικά ποσά που αντιστοιχούν στις πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

Όσον αφορά στη λογιστική παρακολούθηση του έργου τονίζεται ιδιαίτερα ότι **είναι απαραίτητη η τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας** ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης για τις δαπάνες και επιχορηγήσεις του ερευνητικού έργου σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (ΕΛΠ). Θα πρέπει π.χ. να τηρούνται για το έργο τελευταίας βαθμίδας λογαριασμοί, όπου θα φαίνονται αναλυτικά οι δαπάνες κατά κατηγορία και οι επιχορηγήσεις. Αυτό ισχύει για όλους τους δικαιούχους. Στην περίπτωση φορέων που τηρούν απλογραφικά βιβλία (πρώην Β' κατηγορίας), η επιχορήγηση (έσοδα) και οι δαπάνες θα πρέπει να παρακολουθούνται σε ιδιαίτερες στήλες του βιβλίου εσόδων – εξόδων και να εμφανίζονται χωριστά από την λοιπή δραστηριότητα στα αναλυτικά στοιχεία δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Οι λογιστικές καταχωρήσεις στα βιβλία των φορέων θα παρέχουν πλήρη, ακριβή και διακριτή εικόνα των στοιχείων των παραστατικών, που αφορούν στο έργο.

Όλα τα δικαιολογητικά, πρωτότυπα τιμολόγια κτλ παραστατικά στοιχεία δαπανών του έργου τηρούνται από τον αντίστοιχο δικαιούχο και τίθενται, οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί, συγκεντρωμένα στη διάθεση της ΓΓΕΚ και των λοιπών αρμοδίων ελεγκτικών οργάνων, που προβλέπονται από την εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Τα τιμολόγια δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από παραστατικά, που αποδεικνύουν την εξόφληση αυτών ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρόνο τουλάχιστον **τεσσάρων (4) ετών**

μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να υπάρχει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης.

Τονίζεται ότι το σύνολο των παραστατικών δαπανών (π.χ. τιμολογίων) θα πρέπει να έχει εκδοθεί από την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας και μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου.

Προκειμένου μία δαπάνη να κριθεί επιλέξιμη θα πρέπει το αντίστοιχο παραστατικό να έχει εξοφληθεί μετά την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών και πριν από την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης από το όργανο επαλήθευσης.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη διαδικασία εξόφλησης των δαπανών υλοποίησης των έργων δίνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ.

11.2 – Παρακολούθηση έργων – επαληθεύσεις

Παρακολούθηση προόδου των έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΚ. Ειδικότερα, η ΓΓΕΚ παρακολουθεί την εξέλιξη των έργων, τη χρηματοοικονομική πρόοδό τους, τους ποσοτικοποιημένους δείκτες, τα ορόσημα και τους στόχους και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για την ομαλή χρηματοροή προς τα έργα, και όταν απαιτείται, εισηγείται διορθωτικές ενέργειες στην ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική».

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στην ΓΓΕΚ για την υλοποίηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Η παρακολούθηση και ο έλεγχος της υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τους μηχανισμούς ελέγχου και παρακολούθησης του ΕΣΠΑ. Η ΓΓΕΚ, η ΕΥΔ, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα της Ελλάδας και της ΕΕ διατηρούν το δικαίωμα να ελέγχουν, όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσής του και στην έδρα του δικαιούχου και/ ή με επαλήθευση των στοιχείων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται στην υποβολή μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) του συνόλου των στοιχείων που αφορούν στην πρόοδο υλοποίησης, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα του έργου, (π.χ. δεδομένα προόδου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, αίτημα επαλήθευσης, αίτημα τροποποίησης), τα οποία είναι απαραίτητα τόσο για την παρακολούθηση του έργου όσο και για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της παρούσας Πρόσκλησης και του Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο εντάσσεται.

Αντίστοιχα, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ με τα στοιχεία που αφορούν ενέργειες αρμοδιότητάς της (π.χ. αποτελέσματα επαληθεύσεων) και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να κοινοποιούν άμεσα και υποχρεωτικά στην ΓΓΕΚ:

- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο που υλοποιούν, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,

- οποιαδήποτε μεταβολή μείζονος σημασίας προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
- πιθανή αδυναμία από πλευράς τους να συνεχίσουν την υλοποίηση του έργου.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών

Για την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. **Κάθε αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται μέσω του ΠΣΚΕ**, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI.

Κάθε αίτημα επαλήθευσης συνοδεύεται από αναλυτική και εμπειριστατωμένη έκθεση προόδου (ενδιάμεση ή τελική) του φυσικού αντικειμένου και τα προβλεπόμενα για την ελεγχόμενη χρονική περίοδο ολοκληρωθέντα παραδοτέα.

Στο πλαίσιο υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Υποβάλλεται από τους δικαιούχους ένα αίτημα υποχρεωτικά, σε επίπεδο έργου. Το αίτημα υποβάλλεται μετά τη συμπλήρωση εννέα (9) μηνών από την έναρξη της υλοποίησης του έργου. Έργα με εγκεκριμένη διάρκεια υλοποίησης μικρότερη του έτους δεν υποχρεούνται σε αιτήματα ενδιάμεσης επαλήθευσης.

Με βάση το αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης επαλήθευσης προωθείται η εκταμίευση της ενδιάμεσης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης.

- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης.** Υποβάλλεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της εγκεκριμένης χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου. Έχει ως στόχο την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού του έργου και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της απόφασης ένταξης.

Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από το Συντονιστή Έργου (φυσικό πρόσωπο).

Εφιστάται η προσοχή στους δικαιούχους, πριν την υποβολή των αιτημάτων επαλήθευσης, να μεριμνήσουν για την ολοκλήρωση της διαδικασίας που αφορά στην τροποποίηση ή σσονος σημασίας με α/α 2 (εφόσον υπάρχει τέτοιου είδους τροποποίηση), όπως αναφέρεται στην ενότητα 12.2, και στην συνέχεια να υποβάλουν το σχετικό αίτημα επαλήθευσης.

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά διενεργείται η σχετική επαλήθευση από την ΓΓΕΚ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του έργου που έχει εκτελεστεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός της εγγυητικής επιστολής που ενδέχεται να έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής. (διατήρηση, απομείωση ή επιστροφή).

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από το δικαιούχο εντός των καθορισμένων χρονικών ορίων αίτημα ενδιάμεσης ή τελικής επαλήθευσης, και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή δόσης της επιχορήγησης, η ΓΓΕΚ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και σε διενέργεια επαλήθευσης.

Διαδικασία διενέργειας επαλήθευσης– πιστοποίησης δαπανών

Οι επαληθεύσεις των έργων της παρούσας Πρόσκλησης διακρίνονται σε διοικητικές και επιτόπιες. Οι διοικητικές επαληθεύσεις διενεργούνται εξ αποστάσεως με βάση τα στοιχεία που υποβάλλονται από τους

δικαιούχους των έργων, ενώ για τις επιτόπιες επαλήθευσεις είναι απαραίτητη η επιτόπια επίσκεψη στο σημείο/α που θα επιλεγεί/ούν από την ΓΓΕΚ ως καταλληλότερο/α για την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

Προκειμένου οι δικαιούχοι να είναι κατάλληλα προετοιμασμένοι κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, η ΓΓΕΚ, κατόπιν συνεννόησης, αποστέλλει μέσω συμβατικού ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την διενέργεια της επιτόπιας επαλήθευσης, ενημερωτικό έγγραφο ειδοποίησης όπου αναφέρεται η ακριβής ημερομηνία και ο τόπος της επιτόπιας επαλήθευσης, η εκτιμώμενη διάρκεια και ο τρόπος διενέργειάς της, καθώς και όλα τα στοιχεία ή το προσωπικό που πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του οργάνου επαλήθευσης. Ο δικαιούχος από την πλευρά του θα πρέπει να διευκολύνει τα μέλη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα του υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής στοιχείων για τυχόν εκκρεμότητες που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία κατά τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης των αρμόδιων στελεχών εκ μέρους του δικαιούχου, αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι η κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν αίτημα επαλήθευσης είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την γνωστοποίησή τους (έγγραφο ή ηλεκτρονική) στο δικαιούχο. Σε περίπτωση μη έγκαιρης προσκόμισης των δικαιολογητικών το όργανο επαλήθευσης ολοκληρώνει την έκθεση επαλήθευσης χωρίς να συμπεριλάβει τις αντίστοιχες δαπάνες. Ο δικαιούχος μπορεί να συμπεριλάβει τις δαπάνες αυτές με τα αντίστοιχα δικαιολογητικά σε επόμενο αίτημα επαλήθευσης.

Μετά τη διενέργεια της επαλήθευσης και την κάλυψη τυχόν ελλείψεων που εντοπίστηκαν ή την άπρακτη παρέλευση του δεκαπενθημέρου, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης. Στην έκθεση επαλήθευσης, η οποία αποτελεί Τυποποιημένο Έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ, αποτυπώνονται τα προς επαλήθευση στοιχεία (σημεία ελέγχου), τα αντίστοιχα ευρήματα και τυχόν συστάσεις ή διορθώσεις. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται βάσει δειγματοληψίας, η ΓΓΕΚ καταγράφει τη σχετική μεθοδολογία επιλογής του δείγματος. Η έκθεση επαλήθευσης θα πρέπει να είναι σαφώς, ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένη ιδίως στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ευρήματα και συνεπώς δημιουργεί δυσμενείς έννομες συνέπειες εις βάρος των δικαιούχων π.χ. με απομείωση της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Όργανα Επαλήθευσης

Για την υποστήριξη της ΓΓΕΚ στη διαδικασία παρακολούθησης των έργων της παρούσας Δράσης, ορίζεται με Απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας, αρμόδιο όργανο επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών για κάθε έργο. Τα μέλη των οργάνων επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, από τα στελέχη της ΓΓΕΚ, των Διαχειριστικών Αρχών, της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ, ΕΥΔ, της ΕΥΔΕ ΕΤΑΚ, των Ερευνητικών Οργανισμών και το Μητρώο προμηθευτών/ παρεχόντων υπηρεσίες προς την ΓΓΕΚ (με βάση την ΥΑ 18709/ΕΥΣΣΑ413/24.02.2016, ΦΕΚ Β΄ 449 «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας»). Κατά τον ορισμό των μελών των οργάνων επαλήθευσης διασφαλίζεται η μη συμμετοχή τους στην αξιολόγηση του ελεγχόμενου έργου. Τα μέλη των οργάνων επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών υποβάλλουν στη ΓΓΕΚ δήλωση μη σύγκρουσης συμφερόντων και εμπιστευτικότητας. Το πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του οργάνου επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών περιλαμβάνει:

- την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου του έργου, σύμφωνα με τους όρους που περιλαμβάνονται στην ισχύουσα κάθε φορά Απόφαση ένταξης,
- την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου με βάση τα προσκομισθέντα παραστατικά και λοιπά δικαιολογητικά και στοιχεία τεκμηρίωσης. Προς το σκοπό αυτό το όργανο επαλήθευσης δύναται να στηρίζεται κατά την πιστοποίηση δαπανών δημοσίων φορέων και λοιπών φορέων που υπάγονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα στο τεκμήριο νομιμότητας που παράγουν τυχόν πραγματοποιηθέντες εσωτερικοί έλεγχοι δαπανών του φορέα.
- την επιβεβαίωση του εύλογου του κόστους των επιλέξιμων δαπανών σύμφωνα με την Απόφαση ένταξης,
- την επιβεβαίωση ύπαρξης επαρκούς διαδρομής ελέγχου,

- τη διασφάλιση της τήρησης των λοιπών όρων υλοποίησης του έργου σύμφωνα με την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους,
- την επιβεβαίωση της τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο ή επαρκούς λογιστικής κωδικοποίησης,
- τη διασφάλιση των κατά περίπτωση εφαρμοσμένων όρων ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπει την υλοποίηση του έργου,
- την επιβεβαίωση της συμμόρφωσης του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί στο έργο από τη ΔΑ ή ελέγχων από άλλα εθνικά ή/και κοινοτικά ελεγκτικά όργανα,
- τη διατύπωση πιθανών συστάσεων για διορθωτικές ενέργειες,
- τη διατύπωση άποψης σε σχέση με τη συνέχιση ή μη της χρηματοδότησης του έργου.

Χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, είναι **ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ για όλους τους δικαιούχους**, η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4914/2022 (άρθρο 47).

Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης.

Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και την ημερομηνία υποβολής της τελικής έκθεσης επαλήθευσης του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΓΓΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό. Σημειώνεται ότι το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ περιλαμβάνει υπόδειγμα Έκθεσης/ βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών και Οδηγίες για τον έλεγχο των δαπανών από Ορκωτούς λογιστές.

Έγκριση αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το αρμόδιο όργανο έκθεση επαλήθευσης υποβάλλεται στην ΓΓΕΚ, η οποία τη διαβιβάζει προς έγκριση στον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Τα στοιχεία της εγκεκριμένης έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ.

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της έκθεσης επαλήθευσης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται μέσω του ΠΣΚΕ για τα αποτελέσματα της επαλήθευσης
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να υποβάλλουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να λαμβάνεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην ΚΥΑ 5483/2023 Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η σχετική έγκριση από τον Γενικό Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας και οριστικοποιούνται τα αποτελέσματα της επαλήθευσης – πιστοποίησης δαπανών. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων καταχωρούνται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ και μέσω του συστήματος ενημερώνονται οι δικαιούχοι.

11.3 – Καταβολή Δημόσιας Χρηματοδότησης

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από την ΓΓΕΚ μέσω του Ειδικού Λογαριασμού της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη διενέργεια των πληρωμών του. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης εξαρτάται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του έργου. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΓΓΕΚ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από το δικαιούχο του αντίστοιχου αιτήματος στο ΠΣΚΕ.

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο. Η σχετική βεβαίωση θα πρέπει να χορηγείται για είσπραξη χρημάτων από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης και όταν αφορά σε λήψη προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει τον όρο της παρακράτησης.
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης στην περίπτωση λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής.
3. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που διατηρούν παράρτημα (υποκατάστημα ή εγκατάσταση) στην περιφέρεια που δηλώθηκε στην αίτηση χρηματοδότησης)* Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει παράρτημα (υποκατάστημα ή εγκατάσταση) στην περιφέρεια από την οποία αντλεί κονδύλια για τη χρηματοδότηση του έργου. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
4. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για την καταβολή της τελικής δόσης (αποπληρωμή) σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης καθώς και πιστοποιητικό καλής λειτουργίας του ΓΕΜΗ, το οποίο θα είναι έκδοσης τελευταίου εξαμήνου. Για τις ατομικές επιχειρήσεις αρκεί η προσκόμιση πρωτότυπου πιστοποιητικού, έκδοσης τελευταίου εξαμήνου, μη πτώχευσης και μη κατάθεσης αίτησης πτώχευσης από Πρωτοδικείο.»
5. *(ισχύει μόνο για επιχειρήσεις)* Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις εφαρμόζονται τα ειδικότερα προβλεπόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση (Προκαταβολή με ισόποση εγγυητική επιστολή) καθώς και σχετική Υ/Δ ότι η Επιχείρηση δεν τελεί σε κατάσταση πτώχευσης, ότι δεν έχει υποβληθεί αίτηση για πτώχευση, ότι δε βρίσκεται σε θέση εκκαθάρισης, ότι δε βρίσκεται σε θέση αναγκαστικής διαχείρισης. Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν Υ/Δ μόνο ως προς τη μη πτώχευση και μη κατάθεση αίτησης πτώχευσης.
6. Έγγραφο τράπεζας με το IBAN του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου που θα χρησιμοποιηθεί για την πίστωση της δόσης, στο οποίο θα αναφέρεται και η επωνυμία του δικαιούχου.

Το αίτημα καταβολής της επιχορήγησης υποβάλλεται σε επίπεδο έργου από το Συντονιστή Έργου.

Η ΓΓΕΚ διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Η προθεσμία δύναται να διακοπεί από την ΓΓΕΚ σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν.4914/2022. Η διακοπή και οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτήν αποτυπώνονται στο ΠΣΚΕ, μέσω του οποίου ενημερώνεται ο Δικαιούχος.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν.4914/2022:

- α) Το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Προγράμματα και το ΣΣ ΚΑΠ, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.
- β) Οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται μόνο με την προσκόμιση αποδεικτικών φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων, χωρίς όμως τον όρο της παρακράτησης. Ο διατάκτης της πληρωμής κατά την έκδοση της απόφασης έγκρισης πληρωμής ορίζει ρητά ότι η ενίσχυση αυτή εμπίπτει στις ρυθμίσεις του παρόντος άρθρου.

Μετά την καταβολή της ενίσχυσης από την ΓΓΕΚ στο Δικαιούχο, η ΓΓΕΚ ενημερώνει το ΠΣΚΕ και το ΟΠΣ.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης:

A. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

I. Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, σε ποσοστό **μέχρι 40%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΓΓΕΚ, με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου, είτε ορισμένου χρόνου με λήξη 12 μήνες μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Αποτελεί ευθύνη της ΓΓΕΚ να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ για το χρονικό διάστημα που απαιτείται.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται να απομειώνεται σταδιακά με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια υλοποίησης του έργου, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

II. Ενδιάμεση δόση

Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης από το δικαιούχο και έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης ενδιάμεσης επαλήθευσης, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

III. Τελική Δόση - Αποπληρωμή

Καταβάλλεται κατόπιν υποβολής του αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση και εκδίδεται η Απόφαση Ολοκλήρωσης του έργου.

Τρόπος υπολογισμού της καταβολής Δημόσιας Χρηματοδότησης (εκταμιεύσεων)

Το μέγιστο ποσό των Ενδιάμεσων Δόσεων (Ε.Δ.) και της Τελικής Δόσης (Τ.Δ.) της χρηματοδότησης για κάθε δικαιούχο, υπολογίζεται ως συνάρτηση της Πιστοποιηθείσας Δημόσιας Δαπάνης (Π.Δ.Δ.) ως ακολούθως:

Ε.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Τ.Δ. = Π.Δ.Δ. – Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης

Όπου:

- Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη Π.Δ.Δ. = το άθροισμα της Δημόσιας Δαπάνης που έχει πιστοποιηθεί για τον δικαιούχο από το όργανο επαλήθευσης, στο σύνολο των επαληθεύσεων που έχουν διενεργηθεί
- Προηγηθείσες εκταμιεύσεις Δημόσιας χρηματοδότησης = το σύνολο των εκταμιεύσεων προς το Δικαιούχο (προκαταβολές και ενδιάμεσες δόσεις) οι οποίες προηγούνται της υπό εξέταση δόσης

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Β. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΝΤΑΙ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

I. Προχρηματοδοτήσεις

Οι εκταμιεύσεις της δημόσιας δαπάνης στους ως άνω δικαιούχους (των οποίων η χρηματοδότηση χαρακτηρίζεται ως μη κρατική ενίσχυση), γίνεται με τη μορφή προχρηματοδοτήσεων, δηλαδή προκαταβάλλονται χωρίς να απαιτείται αντιστοίχιση με δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί, δηλωθεί και επαληθευθεί. Σε κάθε σημείο της χρονικής περιόδου υλοποίησης ενός έργου, η διαφορά ανάμεσα στο άθροισμα των εκταμιεύσεων προς τους ως άνω δικαιούχους και στην Πιστοποιηθείσα Δημόσια Δαπάνη (Π.Δ.Δ.) δεν μπορεί να ξεπερνά σε ποσοστό το **40%** της εγκεκριμένης Δημόσιας χρηματοδότησης του έργου για τον συγκεκριμένο δικαιούχο. Ο ανωτέρω περιορισμός εφαρμόζεται και για τον προσδιορισμό του μέγιστου ύψους της αρχικής δόσης της χρηματοδότησης προς τους ως άνω δικαιούχους (μέγιστη αρχική δόση 40%).

II. Αποπληρωμή

Η τελευταία δόση της δημόσιας χρηματοδότησης προς τους ως άνω δικαιούχους, καταβάλλεται κατόπιν υποβολής αιτήματος τελικής επαλήθευσης από το δικαιούχο και μετά την έγκριση της υποβληθείσας από το αρμόδιο όργανο έκθεσης τελικής επαλήθευσης.

Το άθροισμα των εκταμιεύσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, πλην της αποπληρωμής, για κάθε δικαιούχο (επιχείρηση ή Οργανισμό Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων) δεν μπορεί να υπερβαίνει σε ποσοστό το **85%** της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης για τον συγκεκριμένο δικαιούχο.

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΓΓΕΚ, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης, τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης (Κοινή Υπουργική Απόφαση 5483/20.01.2023

«Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ Β' 390).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΓΓΕΚ εισηγείται στην ΕΥΔ την **έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση**, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές/ φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

12 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

12.1 – Διαδικασία Τροποποίησης

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της απόφασης ένταξης (συμπεριλαμβανομένων και αυτών του Τεχνικού Παραρτήματος) είναι δυνατή εφόσον υποβάλλεται σχετικό αίτημα και τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του αντικειμένου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/και η θετική αξιολόγηση της πρότασης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν προκύπτει αύξηση της συνολικής εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης του έργου.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται μόνο μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) από τον δικαιούχο, με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία θα τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους.

Τα αιτήματα τροποποίησης μπορούν να αφορούν είτε:

- Τροποποιήσεις στοιχείων του έργου ήσσονος σημασίας, οι οποίες δεν αλλάζουν τη φύση του έργου και τους στόχους αυτού και ορίζονται στην ενότητα 12.2 Α, είτε.
- Τροποποιήσεις στοιχείων του έργου μείζονος σημασίας, οι οποίες σχετίζονται με κρίσιμες παραμέτρους του έργου που ενδέχεται να επηρεάσουν την ομαλή υλοποίησή του και ορίζονται στην ενότητα 12.2 Β. **Επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης μείζονος σημασίας συνολικά για κάθε έργο.**

Τα αιτήματα τροποποιήσεων μείζονος σημασίας εξετάζονται από την **Επιτροπή Ελέγχου Αιτημάτων Τροποποιήσεων** της Δράσης η οποία συστήνεται με Απόφαση Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας. Στην Απόφαση αυτή περιγράφονται τυχόν πρόσθετες αρμοδιότητες της Επιτροπής, πέραν των όσων περιλαμβάνονται στην παρούσα και ορίζονται τα μέλη της που μπορούν να προέρχονται από στελέχη της ΓΓΕΚ ή/ και το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών, που τηρείται στην ΓΓΕΚ. Η εξέταση των αιτημάτων των δικαιούχων από την Επιτροπή γίνεται μετά από σχετική εισήγηση της ΓΓΕΚ. Στην περίπτωση τροποποίησης του φυσικού αντικειμένου, και εφόσον απαιτηθεί, η Επιτροπή είναι δυνατό να ζητήσει γνωμοδότηση από μέλος του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η τροποποίηση εγκρίνεται ή απορρίπτεται ή γίνεται εν μέρει δεκτή, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Έρευνας και Καινοτομίας με βάση την εισήγηση – γνωμοδότηση της Επιτροπής. Η απόφαση καταχωρείται στο ΠΣΚΕ με ευθύνη της ΓΓΕΚ και κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω αυτού. Εφόσον απαιτείται η ΓΓΕΚ εισηγείται στην ΕΥΔ την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

- Είτε άλλα από τα ανωτέρω στοιχεία, που εξετάζονται και κρίνονται από την αρμόδια Υπηρεσία ή την Επιτροπή Ελέγχου Αιτημάτων Τροποποιήσεων.

Τα αιτήματα τροποποιήσεων, που εξετάζονται είτε από τον Υπηρεσία είτε από την Επιτροπή Ελέγχου Αιτημάτων Τροποποιήσεων, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, υποβάλλονται ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ **μέχρι εξήντα (60) ημερολογιακές μέρες πριν την ημερομηνία λήξης του**

έργου, όπως αυτή προκύπτει βάσει της απόφασης ένταξης, συμπεριλαμβανομένων των τυχόν παρατάσεων που έχουν εγκριθεί. Αιτήματα που υποβάλλονται μετά από αυτήν την προθεσμία **δεν** θα εξετάζονται. Στα αιτήματα αυτά αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της απόφασης ένταξης και επισυνάπτονται όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα έγγραφα ή δικαιολογητικά με τα οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητά τους. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παρούσα ενότητα ή την απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η Επιτροπή επεξεργάζεται τα αιτήματα τροποποιήσεων και γνωμοδοτεί επ' αυτών και στη συνέχεια η Υπηρεσία αποστέλλει ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή/και τροποποιητικές αποφάσεις ένταξης, όπου απαιτείται.

12.2 - Κατηγορίες τροποποιήσεων

A. Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου, επιτρέπονται χωρίς αριθμητικό περιορισμό τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως:

1. Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με τουλάχιστον ισότιμα προσόντα και ίδια ή συναφή ειδικότητα. Στην περίπτωση όπου αποδειγμένα δεν μπορεί να υπάρξει νέο μέλος της ομάδας έργου με ισότιμα προσόντα (π.χ. κατόπιν άγονης διαδικασίας πρόσκλησης) είναι δυνατόν η αντικατάσταση να πραγματοποιηθεί από μέλος με κατώτερα προσόντα, τα οποία καθορίζονται σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο/συντονιστή του έργου, επαναλαμβάνοντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.
2. Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου) με την προϋπόθεση ότι δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης..
3. Ορισμό νέων μελών της ομάδας έργου ή μελών τα οποία δεν είχαν οριστεί κατά την υποβολή της πρότασης.
4. Τροποποίηση του ύψους της ανθρωποπροσπάθειας κάθε δικαιούχου, όπως αυτή έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση, με ανάλογη τεκμηρίωση σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο του έργου, χωρίς να επηρεάζεται αρνητικά η τιμή – στόχος του δείκτη CO24 “Αριθμός νέων ερευνητών σε οντότητες που ενισχύονται” η οποία εγκρίθηκε κατά την ένταξη του έργου και αφορά το σύνολο των συμμετεχόντων φορέων. Επιπλέον επιτρέπεται η μεταφορά ανθρωπομηνών μεταξύ ενοτήτων εργασίας χωρίς περιορισμό. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.
5. Τροποποίηση της χρονικής διάρκειας των Ενοτήτων Εργασίας καθώς και του χρόνου παράδοσης των παραδοτέων, όπως έχει αρχικώς εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση. Πιο συγκεκριμένα η χρονική διάρκεια μιας Ενότητας Εργασίας μπορεί να αυξομειωθεί, μετατοπίζοντας ταυτόχρονα χρονικά το μήνα λήξης της ή/και το μήνα έναρξής της. Σε περίπτωση που αυτή η χρονική μετατόπιση επηρεάζει άλλες ενότητες εργασίας και τα παραδοτέα τους, επέρχεται αντίστοιχη χρονική μετατόπιση. Σημειώνεται ότι οι εν λόγω χρονικές μετατοπίσεις δεν μπορούν να αλλάζουν ούτε την ημερομηνία έναρξης του έργου (ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης των έργων) ούτε την εγκεκριμένη ημερομηνία λήξης (ημερομηνία έναρξης + εγκεκριμένη χρονική διάρκεια του έργου).
6. Αντικατάσταση των οργάνων και εξοπλισμού (συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού) όπως έχουν αρχικώς περιγραφεί και εγκριθεί, κατά την ένταξη του έργου για χρηματοδότηση, από όργανα και εξοπλισμό με ανάλογα τεχνικά χαρακτηριστικά και λειτουργικότητα, που θα έχουν την δυνατότητα να οδηγήσουν στο ίδιο ή βελτιωμένο αποτέλεσμα σε σχέση με τον αρχικώς περιγραφόμενο εξοπλισμό και έχουν ανάλογο κόστος. Για την εφαρμογή της συγκεκριμένης τροποποίησης θα πρέπει να τηρηθούν και οι περιορισμοί που θέτει το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου.

7. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των υφιστάμενων υποκατηγοριών, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό. Επιτρέπεται η μεταφορά κονδυλίων μεταξύ των περιγραφόμενων δαπανών εντός της ίδιας υποκατηγορίας δαπάνης, χωρίς περιορισμό, εφόσον τηρούνται τα περιγραφόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράτημα, σε ότι αφορά στις εν λόγω δαπάνες. Επιπλέον, επιτρέπεται η προσθήκη νέων υποκατηγοριών εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης. Τέλος, εντός της ίδιας κατηγορίας δαπάνης μπορούν να προστεθούν επιπλέον δαπάνες οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και δεν περιγράφηκαν κατά την υποβολή της πρότασης, τηρώντας το ως άνω σημείο 2 για την τυχόν τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη την διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Ενσωματώνονται στο επερχόμενο αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με τα εκάστοτε ισχύοντα στοιχεία της απόφασης ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την αίρεση έγκρισης του οργάνου που διενεργεί την επαλήθευση-πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι η τροποποίηση ήσσονος σημασίας με α/α 2: α) υποβάλλεται από τον δικαιούχο στο ΠΣΚΕ **πριν** την υποβολή του αιτήματος επαλήθευσης (όπως αναφέρεται στην ενότητα 11.2) και β) εγκρίνεται ή όχι από το όργανο που διενεργεί την επαλήθευση.

B. Τροποποιήσεις μείζονος σημασίας

Ως τροποποιήσεις μείζονος σημασίας, που εξετάζονται από την Επιτροπή Ελέγχου Αιτημάτων Τροποποιήσεων, είναι οι εξής:

1. Παράταση της χρονικής διάρκειας υλοποίησης του έργου.
Επισημαίνεται ότι η χρονική παράταση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/3 της συνολικής διάρκειας του εκάστοτε έργου.
2. Αντικατάσταση εταίρου σύμπραξης (και ανάλογη επικαιροποίηση/αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας). Ο νέος εταίρος θα πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ενότητας 4 της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα, στη περίπτωση αντικατάστασης εταίρου που είναι επιχείρηση, θα πρέπει η επιχείρηση να λειτουργεί νόμιμα στην Περιφέρεια Αττικής κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος τροποποίησης/αντικατάστασης.
3. Αντικατάσταση υπεργολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει (νομικό πρόσωπο) που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης.
4. Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου του έργου.
5. Αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου.
6. Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών/μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων, συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων).
Αλλαγές στις τεχνικές μεθοδολογίες υλοποίησης του ερευνητικού αντικείμενου που προκαλούνται από τις συνήθεις τεχνολογικές ή άλλες εξελίξεις στο αντίστοιχο επιστημονικό πεδίο δε συνιστούν τροποποίηση του φυσικού αντικείμενου, εφόσον η τεχνολογική στάθμηση είναι υψηλότερη των υπαρχόντων.
7. Τροποποίηση του οικονομικού αντικείμενου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη -με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη, αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου).

Οι τροποποιήσεις ενσωματώνονται στην απόφαση ένταξης του έργου με ανάλογη τροποποίηση αυτής.

Γ. Τροποποιήσεις που αφορούν σε στοιχεία του δικαιούχου

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον υπάρχει πρόθεση για μεταβολή των στοιχείων του, όπως:

1. Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής
2. Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου
3. Μεταβολή εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης
4. Μεταβολή της έδρας ή/και μετεγκατάσταση της ενισχυθείσας δραστηριότητας, εφόσον γίνεται εντός της ίδιας περιφέρειας
5. Αλλαγή Υπεύθυνου Επικοινωνίας

ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει την Υπηρεσία μέσω εισαγωγής των νέων δεδομένων στα αντίστοιχα πεδία του ΠΣΚΕ. Οι ανωτέρω τροποποιήσεις εξετάζονται από την Υπηρεσία, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΠΣΚΕ.

Δ. Άλλες τροποποιήσεις

Κάθε άλλο θέμα ή τροποποίηση που δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως μείζονος ή ήσσονος σημασίας και δεν αφορά σε μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου εξετάζεται από την Επιτροπή Ελέγχου Αιτημάτων Τροποποιήσεων, και εφόσον απαιτείται, τροποποιούνται τα στοιχεία της απόφασης ένταξης και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος μέσω του ΠΣΚΕ. Στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου **επιτρέπεται η υποβολή μέχρι τριών (3) αιτημάτων τροποποίησης, της συγκεκριμένης κατηγορίας συνολικά για κάθε έργο.**

Πέραν των ανωτέρω τροποποιήσεων που πραγματοποιούνται μετά από αίτημα του δικαιούχου, είναι δυνατή η τροποποίηση της απόφασης ένταξης έργου μετά από πρωτοβουλία της ΓΓΕΚ (π.χ. οριζόντια τροποποίηση που αφορά στην παράταση της χρονική διάρκειας υλοποίησης των έργων).

13 – ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Η ολοκλήρωση έργου, για το οποίο έχει πραγματοποιηθεί επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, γίνεται από την ΕΥΔ με την έκδοση σχετική απόφασης ολοκλήρωσης πράξης, μετά από εισήγηση της ΓΓΕΚ, η οποία και μεριμνά για την έκδοση της Βεβαίωσης ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ και την κοινοποίησή της στον Συντονιστή Φορέα.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση του έργου είναι:

- η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου μέσα από την υλοποίηση των προβλεπόμενων παραδοτέων και την επίτευξη των βασικών στόχων του έργου ή ο προσδιορισμός των επιμέρους παραδοτέων τα οποία ολοκληρώθηκαν πλήρως ή εν μέρει
- η τήρηση από τους δικαιούχους των υποχρεώσεων που περιγράφονται στην απόφαση ένταξης
- η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο

Με την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης :

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της πράξης (τα παραδοτέα και οι στόχοι του έργου)
- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) που έχει πραγματοποιηθεί στο σύνολο του έργου
- ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό
- καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα του έργου
- βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής - στόχου των δεικτών του έργου
- διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων των δικαιούχων που τίθενται στην απόφαση ένταξης
- διαπιστώνεται η συμμόρφωση των δικαιούχων με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο έργο.

14 – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

14.1 – Υποχρεώσεις κατά το χρονικό Διάστημα Υλοποίησης του έργου

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα θα υπαχθούν στην παρούσα Δράση, θα πρέπει να τηρούν τις παρακάτω ειδικότερες υποχρεώσεις:

- i. Να τηρούν τους όρους της Απόφασης ένταξης.
- ii. Να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες
- iii. Να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς να προηγείται επίσημη ενημέρωση της ΓΓΕΚ
- iv. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
- v. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- vi. Να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- vii. Να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί, χωρίς την έγκριση της Περιφέρειας Αττικής. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- viii. Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Προγράμματος «Αττική».
- ix. Να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από τη ΓΓΕΚ ή/και την ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική», σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- x. Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ Προγράμματος «Αττική» (www.pepattikis.gr) ή εναλλακτικά της ΓΓΕΚ (www.gsri.gov.gr), καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό 1060/2021, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της Δράσης.

14.2 –Υποχρεώσεις μετά την Ολοκλήρωση του έργου

I) Υποχρεώσεις που αφορούν όλους τους Δικαιούχους Φορείς

- α) Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης
- β) Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.
- γ) Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος, πρέπει να αποστέλλει στην Δ.Α. /ΓΓΕΚ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.
- δ) Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.Α. /ΓΓΕΚ ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα

και μετά τη λήξη της Δράσης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.

- ε) Οι δικαιούχοι υποχρεούνται **για τέσσερα (4) έτη μετά την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης** να λειτουργούν και να τηρούν όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου και να τα θέτουν στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου (ΓΓΕΚ, ΕΥΔ, ΕΥ Αρχή Πιστοποίησης, ΕΔΕΛ) ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών του έργου. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

II. Υποχρεώσεις που αφορούν Οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων καθώς και Λοιπούς φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων

Οι εν θέματι αναφερόμενοι φορείς -δικαιούχοι έργων που η χρηματοδότησή τους στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης έχει χαρακτηριστεί ως μη κρατική ενίσχυση, πρέπει να διαχωρίζουν σαφώς και με λογιστική παρακολούθηση τις οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν (εφόσον ασκούν και οικονομικές δραστηριότητες), και να παρέχουν τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της κατανομής μεταξύ των εφόσον αυτά ζητηθούν από την Δ.Α. / ΓΓΕΚ ή άλλο εθνικό ή κοινοτικό όργανο ελέγχου.

Η Δ.Α. / ΓΓΕΚ ελέγχει την πλήρωση των προϋποθέσεων (και σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης και μακροχρονίων υποχρεώσεων) με τις οποίες θεωρήθηκε ότι α) ο Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων εμπίπτει στις διατάξεις του άρθρου 2.1.1, σημείο 20 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) και β) οι Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων πληρούν τα αναγραφόμενα στην ενότητα 4 κεφάλαιο 4 της παρούσας πρόσκλησης.

Ιδιαίτερα ελέγχει το σημείο 19.β, εφόσον έχει δηλωθεί από τον χρηματοδοτούμενο φορέα ότι τυχόν κέρδη από μεταφορά γνώσης στο πλαίσιο του χρηματοδοτούμενου έργου επανεπενδύεται στις κύριες δραστηριότητες του ερευνητικού οργανισμού οι οποίες είναι μη οικονομικές. Η Δ.Α. / ΕΦ δύναται να ελέγξει δειγματοληπτικά ή και καθολικά το σημείο αυτό. Οι φορείς οι οποίοι έχουν κέρδη από μεταφορά γνώσης θα πρέπει μέσα από κατάλληλες λογιστικές εγγραφές να αποδεικνύουν την επανεπένδυση των κερδών αυτών στις κύριες μη οικονομικές δραστηριότητες τους.

Η Δ.Α. / ΕΦ ελέγχει (σε επίπεδο περιόδου υλοποίησης) την πλήρωση των προϋποθέσεων του σημείου 2.2.2 της Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2022/C 414/01) ότι δεν θα χορηγείται έμμεση κρατική ενίσχυση στις συμμετέχουσες στο συγκεκριμένο συνεργατικό σχήμα επιχειρήσεις λόγω ευνοϊκών όρων της συνεργασίας.

14.3 - Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων Δικαιούχων

Η ΓΓΕΚ στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ως Ενδιάμεσου Φορέα, αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων. Η ΓΓΕΚ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

14.4 – Παρατυπίες – Διακοπή Ενίσχυσης – Ανάκτηση

Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης του έργου όπως ορίζονται στην Απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις. Οποιαδήποτε τροποποίηση θα πρέπει να συντελείται όπως ορίζεται στην ενότητα 12 ανωτέρω, διαφορετικά οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από το δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τη ΓΓΕΚ

συνιστά βásiμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης του έργου. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνέπεια αυτής της αλλαγής δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από το ΓΓΕΚ. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βásiμη αιτία ανάκλησης της Απόφασης ένταξης του έργου στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Ειδικότερα, σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 42 του Ν. 4914/2022 (Α 61) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 5483/20.01.2023 (Β390) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».

Η ΓΓΕΚ, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

15 – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης μέσω του ΠΣΚΕ ορίζεται στην Απόφαση της Πρόσκλησης.
Η ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων χρηματοδότησης θα γίνει στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis)
2. Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης και τα Παραρτήματά της θα αναρτηθούν στην ιστοσελίδα της ΓΓΕΚ (www.gsri.gov.gr), του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Αττικής (www.pepattikis.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr), καθώς και του ΠΣΚΕ (www.ependyseis.gr).
3. Για περαιτέρω πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στη:
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ & ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ
Διεύθυνση Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας & Καινοτομίας
Τμήμα Εξειδίκευσης & Αξιολόγησης Προγραμμάτων
Μεσογείων 14-18
115 10 ΑΘΗΝΑ
Για ερωτήματα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμπληρώνουν το επισυναπτόμενο Υπόδειγμα Ερωτήσεων και να το αποστέλλουν προς την ηλεκτρονική διεύθυνση sinergeies@gsrt.

16 – ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Η Πρόσκληση συνοδεύεται από τα ακόλουθα Παραρτήματα:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	ΟΡΙΣΜΟΙ ΔΕΙΚΤΩΝ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV	ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΤΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.1	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΡΟΣ 1
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII.2	ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΕΡΟΣ 2

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ-ΕΝΤΑΞΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ	ΑΠΟΔΕΚΤΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ	Υπόδειγμα Έκθεσης/Βεβαίωσης Ελέγχου Ορκωτού Λογιστή Προσυμφωνημένων Διαδικασιών και Οδηγίες για τον Έλεγχο των Δαπανών από Ορκωτούς Λογιστές.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ	Το με αρ. πρωτ. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών»
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ	Τα έγγραφα της ΕΥΚΕ με αρ. πρωτ. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 και 64925/ΕΥΚΕ5796/09.06.2017 σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙΙ	ΦΟΡΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

